

UNIA EUROPEJSKA

PARLAMENT EUROPEJSKI

RADA

**Bruksela, 11 kwietnia 2024 r.
(OR. en)**

**2022/0277(COD)
LEX 2322**

**PE-CONS 4/1/24
REV 1**

**AUDIO 10
DIGIT 16
CODEC 121
MI 60
DISINFO 7
FREMP 26
COMPET 62
EDPS 3
DATAPROTECT 30
JAI 88
SERVICES 6
POLGEN 13**

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
W SPRAWIE USTANOWIENIA WSPÓLNYCH RAM DLA USŁUG MEDIALNYCH
NA RYNKU WEWNĘTRZNYM I ZMIANY DYREKTYWY 2010/13/UE
(EUROPEJSKI AKT O WOLNOŚCI MEDIÓW)**

ROZPORZĄDZENIE
PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/...

z dnia 11 kwietnia 2024 r.

**w sprawie ustanowienia wspólnych ram dla usług medialnych na rynku wewnętrznym
i zmiany dyrektywy 2010/13/UE (europejski akt o wolności mediów)**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

¹ Dz.U. C 100 z 16.3.2023, s. 111.

² Dz.U. C 188 z 30.5.2023, s. 79.

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 26 marca 2024 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niezależne usługi medialne odgrywają wyjątkową rolę na rynku wewnętrznym. Reprezentują one szybko zmieniający się i ważny pod względem gospodarczym sektor, a jednocześnie zapewniają dostęp do różnorodnych poglądów i są wiarygodnym źródłem informacji zarówno dla obywateli, jak i przedsiębiorstw, wypełniając w ten sposób w interesie ogólnym funkcję „strażnika publicznego” i stanowiąc niezbędny element procesu kształtowania opinii publicznej. Usługi medialne są w coraz większym stopniu dostępne w internecie i w wymiarze transgranicznym, ale nie podlegają one takim samym przepisom i takiemu samemu poziomowi ochrony w różnych państwach członkowskich. Chociaż niektóre sprawy związane z sektorem mediów audiowizualnych zostały zharmonizowane na poziomie Unii za pomocą dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE⁴, to zakres stosowania tej dyrektywy i sprawy nią objęte są ograniczone. Ponadto dyrektywa ta nie obejmuje sektora radiowego i prasowego, pomimo ich rosnącego znaczenia na rynku wewnętrznym w kontekście transgranicznym.

⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) (Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1).

- (2) Ze względu na wyjątkową rolę usług medialnych ochrona wolności mediów i pluralizmu mediów jako dwóch głównych filarów demokracji i praworządności jest zasadniczą cechą prawidłowo funkcjonującego wewnętrznego rynku usług medialnych. Od początku XXI wieku rynek ten, z uwzględnieniem audiowizualnych usług medialnych, radia oraz prasy, ulegał znacznym przemianom i stawał się coraz bardziej cyfrowy i międzynarodowy. Oferuje on wiele możliwości gospodarczych, ale stoi również przed szeregiem wyzwań. Unia powinna pomagać sektorowi mediów w wykorzystaniu tych możliwości w ramach rynku wewnętrznego, a jednocześnie chronić wartości, które są wspólne dla Unii i jej państw członkowskich, takie jak ochrona praw podstawowych.

- (3) W przestrzeni mediów cyfrowych dostęp dla obywateli i przedsiębiorstw do treści i usług medialnych, które są natychmiast dostępne na urządzeniach osobistych, oraz korzystanie z tych treści i usług odbywa się coraz częściej w kontekście transgranicznym. Dotyczy to mediów audiowizualnych, radia oraz prasy, które są łatwo dostępne przez internet, np. za pośrednictwem podcastów lub internetowych portali informacyjnych. Dostępność treści w wielu językach oraz łatwość, z jaką można uzyskać do nich dostęp za pośrednictwem urządzeń inteligentnych, takich jak smartfony lub tablety, zwiększa transgraniczne znaczenie usług medialnych, co zostało stwierdzone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁵ (zwanego dalej „Trybunałem Sprawiedliwości”). Znaczenie to wynika z coraz powszechniejszego stosowania i akceptacji narzędzi tłumaczenia automatycznego lub narzędzi do tworzenia napisów, co zmniejsza bariery językowe na rynku wewnętrznym, a także z konwergencji mediów różnego rodzaju, która prowadzi do połączenia treści audiowizualnych i nieaudiowizualnych w ramach tej samej oferty.

⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie C-380/03 Niemcy przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2006:772, pkt 53 i 54.

- (4) Wewnętrzny rynek usług medialnych jest jednak niewystarczająco zintegrowany i boryka się z szeregiem niedoskonałości rynku, które pogłębiają się w wyniku cyfryzacji. Po pierwsze, rolę punktów dostępu do treści medialnych pełnią globalne platformy internetowe, których modele biznesowe prowadzą do wyeliminowania pośredników w dostępie do usług medialnych oraz wzmacniają polaryzujące treści i dezinformację. Platformy te są również istotnymi dostawcami reklamy internetowej, co odciągnęło zasoby finansowe od sektora mediów, wpływając na jego stabilność finansową, a w konsekwencji na różnorodność oferowanych treści. W związku z tym, że usługi medialne wymagają wiedzy i kapitału, potrzebują one skali, aby mogły pozostać konkurencyjne, odpowiadać na potrzeby odbiorców i rozwijać się na rynku wewnętrznym. W tym względzie szczególnie ważna jest możliwość oferowania usług w wymiarze transgranicznym i pozyskiwania inwestycji, w tym z innych państw członkowskich lub w innych państwach członkowskich. Po drugie, szereg ograniczeń krajowych utrudnia swobodny przepływ w ramach rynku wewnętrznego. W szczególności różne krajowe przepisy i podejścia związane z pluralizmem mediów i niezależnością redakcyjną, niewystarczająca współpraca między krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi oraz nieprzejrzysty i niesprawiedliwy przydział publicznych i prywatnych zasobów gospodarczych utrudniają podmiotom działającym na rynku mediów prowadzenie i rozszerzanie działalności w wymiarze transgranicznym oraz skutkują nierównymi warunkami działania w całej Unii. Po trzecie, prawidłowemu funkcjonowaniu wewnętrznego rynku usług medialnych zagrażają dostawcy, w tym dostawcy kontrolowani przez niektóre państwa trzecie, którzy systematycznie uczestniczą w działaniach dezinformacyjnych lub manipulują informacjami i ingerują w informacje oraz wykorzystują swobody rynku wewnętrznego do celów nadużyć, zakłócając tym samym prawidłowe funkcjonowanie dynamiki rynku.

- (5) Charakterystyczna dla rynku mediów w Unii fragmentacja przepisów i podejść w różnym stopniu negatywnie wpływa na warunki prowadzenia działalności gospodarczej na rynku wewnętrznym przez dostawców usług medialnych w różnych sektorach, w tym w sektorze audiowizualnym, radiowym i prasowym, oraz osłabia ich zdolność do skutecznego prowadzenia działalności transgranicznej lub rozpoczynania działalności w innych państwach członkowskich. Krajowe środki i procedury mogą sprzyjać pluralizmowi mediów w danym państwie członkowskim, ale rozbieżności i brak koordynacji między krajowymi środkami i procedurami państw członkowskich mogą prowadzić do niepewności prawa i dodatkowych kosztów dla przedsiębiorstw medialnych, które chcą wejść na nowe rynki, oraz mogą w związku z tym uniemożliwić im czerpanie korzyści ze skali wewnętrznego rynku usług medialnych. Co więcej, dyskryminujące lub protekcyjnistyczne środki krajowe wpływające na działalność przedsiębiorstw medialnych zniechęcają do transgranicznych inwestycji w sektorze mediów, a w niektórych przypadkach mogą zmusić przedsiębiorstwa medialne, które już działają na danym rynku, do opuszczenia tego rynku. Przeszkody te mają wpływ na przedsiębiorstwa działające zarówno w sektorze nadawczym, w tym w sektorze audiowizualnym i radiowym, jak i w sektorze prasowym. Chociaż fragmentacja gwarancji niezależności redakcyjnej dotyczy wszystkich sektorów mediów, ma ona szczególny wpływ na sektor prasy, ponieważ krajowe podejścia regulacyjne lub samoregulacyjne są bardziej zróżnicowane w odniesieniu do prasy.

- (6) Na wewnętrzny rynek usług medialnych mogą mieć również wpływ niewystarczające narzędzia współpracy regulacyjnej między krajowymi władzami regulacyjnymi. Taka współpraca ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia, aby podmioty działające często w różnych sektorach rynku mediów, które systematycznie uczestniczą w działaniach dezinformacyjnych lub manipulują informacjami i ingerują w informacje, nie czerpały korzyści z rozmiarów wewnętrznego rynku usług medialnych. Ponadto stronniczy przydział zasobów gospodarczych, w szczególności w postaci reklamy państwowej, jest wykorzystywany do ukrytego subsydiowania mediów we wszystkich sektorach mediów, ale szczególnie negatywny wpływ ma on zazwyczaj na prasę, która została osłabiona przez malejące poziomy przychodów z reklam. Wyzwania wynikające z transformacji cyfrowej ograniczają także zdolność przedsiębiorstw działających we wszystkich sektorach mediów, a w szczególności tych mniejszych działających w sektorze radiowym i prasowym, do konkurencji na równych warunkach z platformami internetowymi, które odgrywają kluczową rolę w dystrybucji treści w internecie.
- (7) W odpowiedzi na wyzwania związane z pluralizmem mediów i wolnością mediów w internecie niektóre państwa członkowskie przyjęły środki regulacyjne, a inne państwa członkowskie prawdopodobnie to uczynią. Może to grozić dalszym pogłębieniem rozbieżności w podejściach krajowych i ograniczeniem swobodnego przepływu na rynku wewnętrznym. W związku z tym konieczna jest harmonizacja niektórych aspektów przepisów krajowych związanych z pluralizmem mediów i niezależnością redakcyjną, co pomoże zagwarantować wysokie standardy w tej dziedzinie.

- (8) Odbiorcy usług medialnych w Unii, a mianowicie osoby fizyczne będące obywatelami państw członkowskich lub korzystające z praw przyznanych im na mocy prawa Unii oraz osoby prawne mające siedzibę w Unii, powinni mieć możliwość korzystania na rynku wewnętrznym z pluralistycznych treści medialnych produkowanych z poszanowaniem wolności redakcyjnej. Ma to kluczowe znaczenie dla wspierania dyskursu publicznego i aktywności obywatelskiej, ponieważ szeroki wachlarz wiarygodnych źródeł informacji i wysokiej jakości dziennikarstwo umożliwiają obywatelom dokonywanie świadomych wyborów, w tym dotyczących stanu ich demokracji. Jest to także niezbędne dla różnorodności kulturowej i językowej w Unii ze względu na rolę usług medialnych jako nośników form wyrazu kulturowego. Państwa członkowskie powinny szanować prawo do pluralizmu treści medialnych i przyczyniać się do tworzenia sprzyjającego środowiska medialnego poprzez zapewnienie odpowiednich warunków ramowych. Takie podejście odzwierciedla prawo do otrzymywania i przekazywania informacji oraz wymóg poszanowania wolności i pluralizmu mediów na podstawie art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) w związku z art. 22 Karty, który zobowiązuje Unię do poszanowania różnorodności kulturowej, religijnej i językowej. Ponadto, aby wspierać transgraniczny przepływ usług medialnych, należy zapewnić minimalny poziom ochrony odbiorcom usług medialnych na rynku wewnętrznym. W sprawozdaniu końcowym z Konferencji w sprawie przyszłości Europy obywatele wezwali Unię do dalszego wspierania niezależności mediów i pluralizmu mediów, w szczególności przez przyjęcie prawodawstwa zawierającego obowiązujące w całej Unii minimalne normy dotyczące zagrożeń dla niezależności mediów.

Konieczna jest zatem harmonizacja niektórych aspektów przepisów krajowych dotyczących usług medialnych, biorąc również pod uwagę art. 167 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), który potwierdza znaczenie poszanowania różnorodności narodowej i regionalnej państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość przyjmowania bardziej szczególnych lub surowszych przepisów w konkretnych dziedzinach, pod warunkiem że przepisy te będą zapewniały wyższy poziom ochrony pluralizmu mediów lub niezależności redakcyjnej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i będą zgodne z prawem Unii oraz że państwa członkowskie nie ograniczą swobodnego przepływu z innych państw członkowskich usług medialnych zgodnych z przepisami ustanowionymi w tych dziedzinach. Państwa członkowskie powinny również zachować możliwość utrzymania lub przyjęcia środków mających na celu zachowanie pluralizmu mediów lub niezależności redakcyjnej na poziomie krajowym w odniesieniu do aspektów nieobjętych niniejszym rozporządzeniem, o ile takie środki będą zgodne z prawem Unii, w tym z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065⁶. Należy również przypomnieć, że niniejsze rozporządzenie zapewnia poszanowanie obowiązków państw członkowskich, o których mowa w art. 4 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności ich uprawnień do ochrony podstawowych funkcji państwa.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych) (Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1).

- (9) Do celów niniejszego rozporządzenia definicja usługi medialnej powinna ograniczać się do usług w rozumieniu TFUE, a zatem powinna obejmować wszelkie formy działalności gospodarczej. Definicja usługi medialnej powinna obejmować w szczególności audycje telewizyjne lub radiowe, audiowizualne usługi medialne na żądanie, podcasty audio lub publikacje prasowe. Należy z niej wyłączyć tworzone przez użytkowników treści umieszczane na platformie internetowej, chyba że stanowią one działalność zawodową świadczoną zwykle za wynagrodzeniem finansowym lub innego rodzaju. Z definicji tej należy również wyłączyć korespondencję czysto prywatną, taką jak wiadomości e-mail, oraz wszelkie usługi, których głównym celem nie jest dostarczanie audycji ani publikacji prasowych, a mianowicie w takich przypadkach, gdy treść ma jedynie charakter pomocniczy w stosunku do usługi, a nie jest jej głównym celem, jak np. reklamy lub informacje dotyczące produktu lub usługi dostarczane przez strony internetowe, które nie oferują usług medialnych. Z zakresu tej definicji należy wyłączyć komunikację instytucjonalną oraz dystrybucję materiałów informacyjnych lub promocyjnych przeznaczonych dla podmiotów publicznych lub prywatnych. Ponadto, ponieważ działalność dostawców usług medialnych na rynku wewnętrznym może przybierać różne formy, definicja dostawcy usług medialnych powinna uwzględniać szerokie spektrum profesjonalnych podmiotów medialnych objętych zakresem definicji usług medialnych, w tym freelancerów.

- (10) Przez dostawców publicznych usług medialnych należy rozumieć dostawców usług medialnych, którym powierzono realizację misji publicznej i którzy jednocześnie otrzymują środki publiczne na jej realizację. Nie powinny być za takich uważane prywatne przedsiębiorstwa medialne, które w ramach ograniczonej części swojej działalności zgodziły się na wykonywanie za opłatą niektórych określonych zadań leżących w interesie ogólnym.
- (11) Na rynku mediów cyfrowych zakresem definicji dostawcy usług medialnych mogą zostać objęci dostawcy platform udostępniania wideo lub dostawcy bardzo dużych platform internetowych. Co do zasady dostawcy tacy odgrywają kluczową rolę w zestawianiu treści, w tym za pomocą zautomatyzowanych środków lub algorytmów, ale nie ponoszą odpowiedzialności redakcyjnej za treści, do których zapewniają dostęp. Jednak w coraz bardziej ujednoliconym środowisku medialnym niektórzy dostawcy platform udostępniania wideo lub dostawcy bardzo dużych platform internetowych zaczęli sprawować kontrolę redakcyjną nad częścią lub częściami swoich usług. W związku z tym, w przypadku gdy tacy dostawcy sprawują kontrolę redakcyjną nad częścią lub częściami swoich usług, mogą oni zostać zakwalifikowane zarówno jako dostawcy platform udostępniania wideo lub dostawcy bardzo dużych platform internetowych, jak i jako dostawcy usług medialnych.

- (12) Definicja pomiaru odbiorców powinna obejmować systemy pomiaru opracowane zgodnie ze standardami branżowymi w ramach organizacji samoregulacyjnych, takich jak wspólne komisje branżowe, oraz systemy pomiaru opracowane poza podejściami samoregulacyjnymi. Te ostatnie są zazwyczaj stosowane przez niektóre podmioty działające w internecie, w tym platformy internetowe, które dokonują samodzielnych pomiarów lub udostępniają na rynku własne systemy pomiaru odbiorców odbiegające od powszechnie przyjętych branżowych standardów lub najlepszych praktyk. Ze względu na znaczący wpływ, jaki takie systemy pomiaru odbiorców mają na rynek reklamy i mediów, powinny one zostać objęte niniejszym rozporządzeniem. W szczególności zdolność do zapewniania dostępu do treści medialnych oraz możliwość targetowania reklam do użytkowników pozwala platformom internetowym konkurować z dostawcami usług medialnych, których treści dystrybuują. W związku z tym definicję pomiaru odbiorców należy rozumieć jako obejmującą systemy pomiaru umożliwiające gromadzenie, interpretację lub innego rodzaju przetwarzanie informacji o korzystaniu z treści medialnych i treści tworzonych przez użytkowników na platformach internetowych, które są wykorzystywane głównie do uzyskania dostępu do takich treści. Pozwoli to na zapewnienie, aby dostawcy systemów pomiaru odbiorców będący pośrednikami zaangażowanymi w dystrybucję treści zachowywali przejrzystość co do swoich działań w zakresie pomiaru odbiorców, dzięki czemu dostawcy usług medialnych i reklamodawcy będą mieli większą możliwość dokonywania świadomych wyborów.

- (13) Przez reklamę państwową zgodnie z definicją w niniejszym rozporządzeniu należy rozumieć szeroko pojęte działania promocyjne lub autopromocyjne, ogłoszenia publiczne lub kampanie informacyjne, podejmowane przez szeroki krąg organów lub podmiotów publicznych, na ich rzecz lub w ich imieniu, przy czym takimi organami lub podmiotami mogą być rządy krajowe lub niższego szczebla, władze lub organy regulacyjne oraz podmioty kontrolowane przez rządy krajowe lub niższego szczebla. Taka kontrola może wynikać z praw, umów lub wszelkich innych środków, które dają możliwość wywierania decydującego wpływu na podmiot. W szczególności istotnymi czynnikami zgodnie z art. 3 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004⁷ są własność kapitału lub prawo użytkowania całości lub części aktywów podmiotu bądź prawa lub umowy przyznające decydujący wpływ na skład, głosowanie lub decyzje organów podmiotu. Definicja reklamy państwowej nie powinna jednak obejmować ogłoszeń urzędowych uzasadnionych nadrzędnym interesem publicznym, takich jak pochodzące od organów lub podmiotów publicznych wiadomości alarmowe, które są niezbędne np. w przypadku klęsk żywiołowych lub kryzysów zdrowotnych, wypadków lub innych nagłych zdarzeń mogących spowodować szkody dla osób fizycznych. Po ustaniu sytuacji nadzwyczajnej za reklamę państwową należy uznać ogłoszenia, które dotyczą tej sytuacji nadzwyczajnej i są zamieszczane, promowane, publikowane lub rozpowszechniane za opłatą lub w zamian za inne wynagrodzenie.

⁷ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1).

- (14) Aby umożliwić społeczeństwu czerpanie korzyści z wewnętrznego rynku usług medialnych, konieczne jest nie tylko zagwarantowanie podstawowych wolności przewidzianych w Traktatach, ale także pewności prawa, która jest niezbędnym warunkiem, aby można było cieszyć się korzyściami płynącymi z zintegrowanego i rozwiniętego rynku. Na dobrze funkcjonującym rynku wewnętrznym odbiorcy usług medialnych powinni mieć możliwość dostępu do wysokiej jakości usług medialnych wyprodukowanych przez dziennikarzy w sposób niezależny i zgodnie z normami etycznymi i dziennikarskimi, i które w związku z tym dostarczają wiarygodnych informacji. Jest to szczególnie istotne w przypadku treści informacyjnych i treści dotyczących spraw bieżących obejmujących szeroką kategorię treści o znaczeniu politycznym, społecznym lub kulturalnym na poziomie lokalnym, krajowym lub międzynarodowym. Treści informacyjne i treści dotyczące spraw bieżących mogą odgrywać ważną rolę w kształtowaniu opinii publicznej i mają bezpośredni wpływ na uczestnictwo w demokracji i na dobrostan społeczny. W tym kontekście treści informacyjne i treści dotyczące spraw bieżących należy rozumieć jako obejmujące wszelkiego rodzaju treści informacyjne i treści dotyczące spraw bieżących, niezależnie od ich formy. Treści informacyjne i treści dotyczące spraw bieżących mogą docierać do odbiorców w różnych formatach, takich jak filmy dokumentalne, czasopisma lub programy typu talk show, i mogą być rozpowszechniane na różne sposoby, w tym poprzez zamieszczanie ich na platformach internetowych. Wysokiej jakości usługi medialne stanowią także antidotum na dezinformację oraz manipulację informacjami i ingerencję w informację. Dostęp do takich usług powinien być zapewniony również poprzez zapobieganie próbom uciszania dziennikarzy, polegającym na przykład na groźbach i nękanii lub cenzurze i usuwaniu odmiennych opinii, które mogą utrudniać swobodny przepływ informacji do sfery publicznej poprzez obniżenie jakości i ograniczenie pluralizmu informacji. Prawo do pluralizmu treści medialnych nie oznacza równoległego obowiązku dostawców usług medialnych do przestrzegania norm, które nie zostały wyraźnie określone prawem.

- (15) Niniejsze rozporządzenie nie narusza wolności wypowiedzi i informacji zagwarantowanej osobom na mocy Karty. Europejski Trybunał Praw Człowieka zauważył, że w tak wrażliwym sektorze jak sektor mediów audiowizualnych oprócz negatywnego obowiązku nieingerowania organy publiczne mają pozytywny obowiązek ustanowienia odpowiednich ram prawnych i administracyjnych w celu zagwarantowania skutecznego pluralizmu mediów⁸.
- (16) Swobodny przepływ wiarygodnych informacji ma zasadnicze znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania wewnętrznego rynku usług medialnych. Dlatego też świadczenie usług medialnych nie powinno podlegać żadnym ograniczeniom sprzecznym z niniejszym rozporządzeniem lub innymi przepisami prawa Unii, takimi jak dyrektywa 2010/13/UE, w której przewidziano środki niezbędne do ochrony użytkowników przed nielegalnymi i szkodliwymi treściami. Ograniczenia mogłyby również wynikać ze środków stosowanych przez krajowe organy publiczne zgodnie z prawem Unii.
- (17) Warunkiem wstępnym prowadzenia działalności przez dostawców usług medialnych oraz ich uczciwości zawodowej w bezpiecznym środowisku medialnym jest ochrona niezależności redakcyjnej. Niezależność redakcyjna jest szczególnie ważna dla dostawców usług medialnych dostarczających treści informacyjne i treści dotyczące spraw bieżących ze względu na ich społeczną rolę jako dobra publicznego. Dostawcy usług medialnych powinni mieć możliwość swobodnego prowadzenia działalności gospodarczej na rynku wewnętrznym i konkutowania na równych zasadach w coraz bardziej internetowym środowisku, w którym następuje przepływ informacji ponad granicami.

⁸ Centro Europa 7 S.R.L. i Di Stefano przeciwko Włochom [WI], nr 38433/09, § 134, ETPC 2012.

- (18) Państwa członkowskie przyjęły różne podejścia do ochrony wolności redakcyjnej i niezależności redakcyjnej, które są w całej Unii coraz bardziej zagrożone. W szczególności w kilku państwach członkowskich obserwuje się wzrost ingerencji w decyzje redakcyjne dostawców usług medialnych. Taka ingerencja może mieć charakter bezpośredni lub pośredni, pochodzić ze strony państwa lub innych podmiotów, w tym organów publicznych, urzędników wybieranych, urzędników państwowych i polityków, i może służyć np. uzyskaniu korzyści politycznej. Dążąc do uzyskania korzyści ekonomicznej lub innego rodzaju, udziałowcy i inne podmioty prywatne mające udziały w przedsiębiorstwach będących dostawcami usług medialnych mogą działać w sposób wykraczający poza konieczną równowagę między z jednej strony ich własną wolnością prowadzenia działalności gospodarczej i wolnością wypowiedzi a z drugiej strony wolnością redakcyjną i przysługującymi użytkownikom prawami do informacji. Biorąc pod uwagę społeczną rolę mediów, taka nadmierna ingerencja może negatywnie wpłynąć na proces kształtowania opinii publicznej. Ponadto najnowsze tendencje w zakresie dystrybucji i konsumpcji mediów, w tym w szczególności w środowisku internetowym, skłoniły państwa członkowskie do rozważenia przyjęcia przepisów mających na celu regulację dostarczania treści medialnych. Poszczególni dostawcy usług medialnych stosują również różne podejścia w celu zagwarantowania niezależności redakcyjnej. Taka ingerencja oraz fragmentacja regulacji i podejść negatywnie wpływają na rynku wewnętrznym na warunki prowadzenia działalności gospodarczej przez dostawców usług medialnych, a ostatecznie na jakość usług medialnych otrzymywanych przez obywateli i przedsiębiorstwa. Konieczne jest zatem wprowadzenie skutecznych gwarancji umożliwiających korzystanie z wolności redakcyjnej w całej Unii, aby dostawcy usług medialnych mogli w sposób niezależny produkować i rozpowszechniać swoje treści ponad granicami, a odbiorcy usług medialnych mogli takie treści otrzymywać.

- (19) Dziennikarze i redaktorzy są głównymi podmiotami uczestniczącymi w produkcji i dostarczaniu wiarygodnych treści medialnych, w szczególności przez relacjonowanie treści informacyjnych lub treści dotyczących spraw bieżących. Źródła są dla dziennikarzy odpowiednikiem „surowca”: są one podstawą, na której opiera się produkcja treści medialnych, w szczególności treści informacyjnych i treści dotyczących spraw bieżących. Kluczowa jest zatem ochrona zdolności dziennikarzy do zbierania, weryfikowania i analizowania informacji, w szczególności informacji przekazywanych lub komunikowanych poufnie, zarówno w internecie, jak i poza nim, dotyczących źródeł dziennikarskich lub pozwalających na ich zidentyfikowanie. Dostawcy usług medialnych i ich personel redakcyjny, w szczególności dziennikarze, w tym dziennikarze wykonujący pracę w ramach niestandardowych form zatrudnienia, np. freelancerzy, powinni móc liczyć na solidną ochronę źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji, w tym na ochronę przed nadmierną ingerencją i stosowaniem technologii nadzoru. Brak takiej ochrony może powstrzymać swobodny przepływ źródeł do dostawców usług medialnych, a tym samym utrudnione może być swobodne prowadzenie działalności gospodarczej przez dostawców usług medialnych ze szkodą dla informowania opinii publicznej, w tym o sprawach leżących w interesie publicznym. W rezultacie takie przeszkody mogą zagrażać wolności prowadzenia przez dziennikarzy działalności gospodarczej i pełnienia przez nich istotnej roli „strażników publicznych” i tym samym wpływać na dostęp do wysokiej jakości usług medialnych.

- (20) Aby zapobiec obchodzeniu ochrony źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji oraz zagwarantować odpowiednie poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego, domu i komunikowania się zgodnie z Kartą, gwarancje powinny mieć również zastosowanie do osób, które ze względu na swoje regularne prywatne lub zawodowe kontakty z dostawcami usług medialnych lub członkami ich personelu redakcyjnego prawdopodobnie posiadają informacje mogące służyć zidentyfikowaniu źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji. Powinny one obejmować osoby pozostające w bliskiej relacji we wspólnym gospodarstwie domowym oraz o stałym i ciągłym charakterze oraz osoby, które są lub były zawodowo zaangażowane w przygotowanie, produkcję lub rozpowszechnianie audycji lub publikacji prasowych, i które stały się celem ukierunkowanych działań wyłącznie ze względu na ich bliskie powiązania z dostawcami usług medialnych, dziennikarzami lub innymi członkami personelu redakcyjnego. Ochrona źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji powinna również przynosić korzyści pracownikom dostawców usług medialnych, takim jak personel techniczny, w tym eksperci ds. cyberbezpieczeństwa, którzy mogliby stać się celem ukierunkowanych działań ze względu na pełnioną przez nich ważną rolę polegającą na wspieraniu dziennikarzy w codziennej pracy, obejmującą konieczność stosowania rozwiązań zapewniających poufność pracy dziennikarzy i ze względu na wynikające z tego prawdopodobieństwo, że mają oni dostęp do informacji dotyczących źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji.

- (21) Ochrona źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji jest zgodna z ochroną prawa podstawowego zapisanego w art. 11 Karty i przyczynia się do tej ochrony. Ma ona również kluczowe znaczenie dla ochrony pełnionej przez dostawców usług medialnych w społeczeństwach demokratycznych roli „strażników publicznych”, w szczególności dla ochrony dziennikarzy śledczych, oraz dla utrzymania praworządności. W związku z tym zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji wymaga, aby na środki mające na celu uzyskanie takich informacji wyrażał zgodę organ, który może w sposób niezależny i bezstronny ocenić, czy są one uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, np. sąd, sędzia, prokurator w ramach sprawowania wymiaru sprawiedliwości lub inny taki organ właściwy w zakresie wyrażania zgody na te środki zgodnie z prawem krajowym. Konieczne jest również, aby środki nadzoru podlegały regularnemu przeglądowi przeprowadzanemu przez taki organ w celu ustalenia, czy warunki uzasadniające zastosowanie danego środka są nadal spełnione. Wymóg ten zostaje także spełniony, w przypadku gdy celem przeprowadzanego regularnie przeglądu jest sprawdzenie, czy zostały spełnione warunki uzasadniające przedłużenie zgody na stosowanie środka.

- (22) Należy również przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka prawo do skutecznego środka prawnego zakłada, co do zasady, informowanie w odpowiednim czasie – bez narażania na szwank skuteczności toczących się czynności – o środkach nadzoru podjętych bez wiedzy zainteresowanej osoby, co ma służyć skutecznemu wykonaniu tego prawa. W celu dalszego wzmocnienia tego prawa ważne jest, aby dostawcy usług medialnych, dziennikarze oraz osoby utrzymujące z nimi regularne lub zawodowe kontakty mogły liczyć na odpowiednią pomoc w wykonywaniu tego prawa. Taka pomoc może mieć charakter prawny, finansowy lub inny, na przykład polegać na udzieleniu informacji na temat dostępnych środków zaskarżenia. Taka pomoc mogłaby być skutecznie udzielana na przykład przez niezależne władze lub organ lub, w przypadku gdy brak takiej władzy lub takiego organu, organ lub mechanizm samoregulacyjny. Celem niniejszego rozporządzenia nie jest harmonizacja pojęć „pozbawiać wolności”, „dokonywać oględzin”, „przeszukanie i zajęcie” oraz „nadzór”.

- (23) Ochrona źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji jest obecnie regulowana w państwach członkowskich w sposób niejednolity. Niektóre państwa członkowskie zapewniają bezwzględną ochronę przed zmuszaniem dziennikarzy w postępowaniu karnym i administracyjnym do ujawnienia informacji pozwalających na identyfikację ich źródeł, w tym komunikacji objętej zobowiązaniem do zachowania poufności. Inne państwa członkowskie zapewniają kwalifikowaną ochronę ograniczoną do postępowania sądowego opartego na niektórych zarzutach karnych, natomiast jeszcze inne zapewniają ochronę w formie zasady ogólnej. Prowadzi to do fragmentacji wewnętrznego rynku usług medialnych i nierównych norm ochrony źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji w całej Unii. Z myślą o tym niniejsze rozporządzenie wprowadza wspólne minimalne normy ochrony źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji względem środków przymusu stosowanych przez państwa członkowskie w celu uzyskania takich informacji. W celu zapewnienia skutecznej ochrony źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji państwa członkowskie nie powinny podejmować takich środków, w tym stosować oprogramowanie do inwazyjnego nadzoru, w odniesieniu do dostawców usług medialnych, ich personelu redakcyjnego ani jakichkolwiek osób, które ze względu na swoje regularne lub zawodowe kontakty z dostawcą usług medialnych lub jego personelem redakcyjnym mogą dysponować informacjami dotyczącymi źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji lub umożliwiającymi zidentyfikowanie źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji.

- (24) Pracownicy mediów, w szczególności dziennikarze i inni pracownicy mediów zaangażowani w działalność redakcyjną, w coraz większym stopniu pracują nad projektami transgranicznymi i świadczą swoje usługi transgranicznym odbiorcom, a tym samym transgranicznym dostawcom usług medialnych. W rezultacie dostawcy usług medialnych mogą borykać się z przeszkodami, niepewnością prawa i nierównymi warunkami konkurencji. Dlatego też ochrona źródeł dziennikarskich i poufnej komunikacji wymaga harmonizacji i dalszego wzmocnienia na poziomie Unii. Powinno to pozostawać bez uszczerbku dla większego lub bezwzględnego zakresu ochrony na poziomie krajowym.

- (25) Oprogramowanie do inwazyjnego nadzoru, w tym w szczególności oprogramowanie zwane powszechnie „oprogramowaniem szpiegującym”, stanowi szczególnie inwazyjną formę nadzoru pracowników mediów i ich źródeł. Może być ono stosowane do niejawnego nagrywania rozmów lub innego wykorzystywania mikrofonu urządzenia użytkownika końcowego, do filmowania lub fotografowania osób fizycznych, urządzeń lub ich otoczenia, do kopiowania wiadomości, dostępu do zaszyfrowanych danych dotyczących treści, śledzenia historii wyszukiwania, do geolokalizacji lub gromadzenia innych danych z czujników lub do śledzenia czynności na wielu urządzeniach użytkownika końcowego. Wpływa to zniechęcająco na swobodne prowadzenie działalności gospodarczej w sektorze mediów. Zagraża to w szczególności opartym na zaufaniu stosunkom między dziennikarzami a ich źródłami, które są podstawą zawodu dziennikarza. Ze względu na cyfrowy i inwazyjny charakter takiego oprogramowania i fakt, że urządzenia są wykorzystywane ponad granicami, stosowanie takiego oprogramowania ma szczególnie szkodliwy wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej przez dostawców usług medialnych na rynku wewnętrznym. Należy zatem zapewnić, aby dostawcy usług medialnych, w tym dziennikarze, działający na wewnętrznym rynku usług medialnych mogli liczyć na solidną, zharmonizowaną ochronę przed stosowaniem oprogramowania do inwazyjnego nadzoru w Unii, w tym w przypadku gdy organy państwa członkowskiego zlecają zastosowanie takiego oprogramowania podmiotom prywatnym.

- (26) Oprogramowanie do inwazyjnego nadzoru powinno być stosowane wyłącznie wtedy, gdy jest to uzasadnione nadrzędnym interesem publicznym, zostało przewidziane w prawie Unii lub w prawie krajowym, jest zgodne z art. 52 ust. 1 Karty zgodnie z wykładnią Trybunału Sprawiedliwości, i innymi przepisami prawa Unii, zostało zatwierdzone *ex ante* lub, w wyjątkowych i pilnych przypadkach, potwierdzone po fakcie przez organ sądowy lub niezależny i bezstronny organ decyzyjny, ma miejsce w postępowaniach przygotowawczych w sprawie przestępstw wymienionych w art. 2 ust. 2 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW⁹, zagrożonych w danym państwie członkowskim karą pozbawienia wolności lub środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze co najmniej trzech lat lub w postępowaniach przygotowawczych dotyczących innych poważnych przestępstw zagrożonych w danym państwie członkowskim karą pozbawienia wolności lub środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze co najmniej pięciu lat, zgodnie z prawem krajowym tego państwa członkowskiego, oraz pod warunkiem że żaden inny, mniej restrykcyjny środek nie byłby odpowiedni i wystarczający do uzyskania potrzebnych informacji. Zgodnie z zasadą proporcjonalności ograniczenia praw i wolności jednostki mogą zostać wprowadzone tylko wtedy, gdy są konieczne i rzeczywiście odpowiadają celom interesu ogólnego uznawanym przez Unię. W związku z tym, w odniesieniu konkretnie do stosowania oprogramowania do inwazyjnego nadzoru, należy sprawdzić, czy dane przestępstwo osiąga próg wagi określony w niniejszym rozporządzeniu, czy – w świetle indywidualnej oceny wszystkich istotnych okoliczności danej sprawy – prowadzenie postępowania przygotowawczego i ścigania w odniesieniu do tego przestępstwa wymaga szczególnie inwazyjnej ingerencji w prawa podstawowe i wolności gospodarcze polegającej na stosowaniu oprogramowania do inwazyjnego nadzoru, czy istnieją wystarczające dowody, że dane przestępstwo zostało popełnione, oraz czy stosowanie oprogramowania do inwazyjnego nadzoru jest odpowiednie dla ustalenia faktów związanych z postępowaniem przygotowawczym i ściganiem w odniesieniu do tego przestępstwa.

⁹ Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi (Dz.U. L 190 z 18.7.2002, s. 1).

- (27) Dostawcy publicznych usług medialnych odgrywają szczególną rolę na wewnętrznym rynku usług medialnych, ponieważ zapewniają obywatelom i przedsiębiorstwom dostęp do zróżnicowanej oferty treści, w tym wysokiej jakości informacji oraz bezstronnego i wyważonego przekazu medialnego, w ramach swojej misji określonej na poziomie krajowym zgodnie z Protokołem nr 29 w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich, załączonym do TUE i TFUE. Odgrywają oni ważną rolę w ochronie podstawowego prawa do wolności wypowiedzi i informacji, umożliwiając ludziom poszukiwanie i otrzymywanie różnorodnych informacji oraz w propagowaniu wartości demokracji, różnorodności kulturowej i spójności społecznej. Stanowią oni forum dyskusji publicznej i środek promowania szerszego demokratycznego uczestnictwa obywateli. Niezależność dostawców publicznych usług medialnych ma kluczowe znaczenie w okresie wyborów w kontekście zapewnienia obywatelom dostępu do wysokiej jakości bezstronnych informacji. Dostawcy publicznych usług medialnych mogą być jednak szczególnie narażeni na ryzyko ingerencji ze względu na ich instytucjonalną bliskość z państwem i otrzymywane finansowanie publiczne. Ryzyko to wzrasta na skutek istnienia w Unii niejednorodnych gwarancji związanych z wyważonym przekazem dostawców publicznych usług medialnych i niezależnym zarządzaniem tymi dostawcami. Zarówno komunikat Komisji z dnia 13 lipca 2022 r. pt. „Sprawozdanie na temat praworządności z 2022 r.”, jak i Monitor pluralizmu mediów z 2022 r. opracowany przez Centrum ds. Pluralizmu i Wolności Mediów potwierdzają istnienie różnic w zakresie takich gwarancji i wskazują na ryzyko, jakie wiąże się z niewłaściwym finansowaniem. Jak wynika z raportu Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego z 2022 r. pt. „Governance and independence of public service media” [„Zarządzanie mediami realizującymi misję publiczną i ich niezależność”], gwarancje niezależnego funkcjonowania dostawców publicznych usług medialnych w całej Unii są niejednorodne, a krajowe podejścia są zróżnicowane pod względem zakresu i poziomu szczegółowości.

- (28) Różnicowane są istniejące w Unii ramy prawne służące zapewnieniu zrównoważonego przekazu przez dostawców publicznych usług medialnych. Różnicowane są też w Unii przepisy dotyczące powoływania i odwoływania zarządu mediów publicznych. Na przykład podczas, gdy w większości krajowych porządków prawnych określone są różne podstawy do odwołania, w niektórych nie zostały przewidziane żadne przepisy szczególne. Tam, gdzie takie przepisy istnieją, zdarza się, że są niewystarczające lub że są w praktyce nieskuteczne. W państwach członkowskich istnieją również przypadki reform ustawodawczych zwiększających kontrolę rządu nad mediami publicznymi, w tym w odniesieniu do powoływania kierownictwa najwyższego szczebla lub członków zarządu mediów publicznych. Podejścia do zapewnienia adekwatności i przewidywalności dostawców publicznych usług medialnych również różnią się między poszczególnymi państwami członkowskimi. W przypadku gdy nie ma gwarancji lub są one niewystarczające, istnieje ryzyko ingerencji politycznej w linię redakcyjną mediów publicznych lub w zarządzanie nimi. Brak gwarancji niezależności dostawców publicznych usług medialnych lub niewystarczające gwarancje takiej niezależności mogą również prowadzić do braku stabilności finansowania, co naraża dostawców publicznych usług medialnych na ryzyko kontroli politycznej lub postępującej kontroli politycznej. Może to prowadzić do przypadków niepełnego relacjonowania lub stronniczego przekazu medialnego przez dostawców publicznych usług medialnych, do przypadków ingerencji rządu w powoływanie lub odwoływanie kierownictwa lub do arbitralnych dostosowań finansowania lub niestabilnego finansowania dostawców publicznych usług medialnych. Wszystko to negatywnie wpływa na dostęp do niezależnych i bezstronnych usług medialnych, wpływając tym samym na prawo do wolności wypowiedzi zapisane w art. 11 Karty, i może prowadzić do zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym usług medialnych, w tym w przypadku dostawców publicznych usług medialnych mających siedzibę w innych państwach członkowskich.

- (29) W krajowych środowiskach medialnych charakteryzujących się współlistnieniem dostawców publicznych usług medialnych i dostawców prywatnych usług medialnych, dostawcy publicznych usług medialnych przyczyniają się do promowania pluralizmu mediów i wspierają konkurencję w sektorze mediów poprzez tworzenie szerokiej gamy treści uwzględniających różne interesy, perspektywy i grupy odbiorców, a także poprzez oferowanie alternatywnych punktów widzenia i rodzajów programów, co zapewnia bogatą i wyjątkową ofertę. Dostawcy publicznych usług medialnych rywalizują z prywatnymi przedsiębiorstwami medialnymi i platformami internetowymi, w tym z podmiotami mającymi siedzibę w innych państwach członkowskich, o odbiorców oraz, w stosownych przypadkach, o zasoby reklamowe. Dotyczy to nadawców komercyjnych – zarówno w sektorze audiowizualnym, jak i w sektorze radiowym – i wydawców oraz jest to szczególnie widoczne w aktualnym środowisku mediów cyfrowych, w którym wszystkie media rozbudowują obecność w sferze internetowej i w coraz większym stopniu świadczą swoje usługi ponad granicami. W przypadku gdy taki – typowy dla znacznej części Unii – dwójaki i konkurencyjny rynek mediów, dobrze funkcjonuje, zapewnia świadczenie zróżnicowanych usług medialnych o wysokiej jakości we wszystkich sektorach. Jednak w przypadkach, gdy finansowanie publiczne nie służy realizacji misji na rzecz wszystkich widzów, lecz zamiast tego, wskutek ingerencji politycznej w zarządzanie lub linię redakcyjną, jest wykorzystywane na potrzeby partyjnych poglądów, może to wpływać na warunki handlowe i konkurencyjne w Unii w zakresie, w jakim jest to sprzeczne ze wspólnym interesem. Sąd Pierwszej Instancji potwierdził, że finansowanie przez państwo określonego szeroko systemu publicznego nadawania może zostać uznane za zgodne z postanowieniami TFUE dotyczącymi pomocy państwa tylko w takim zakresie, w jakim przestrzegane są postawione przy powierzeniu usługi publicznej wymogi jakościowe¹⁰.

¹⁰ Wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 26 czerwca 2008 r., SIC przeciwko Komisji, T-442/03, ECLI:EU:T:2008:228, pkt 211.

- (30) Chociaż ryzyko związane z tzw. „zawłaszczaniem mediów” dotyczy całego rynku usług medialnych, dostawców publicznych usług medialnych są szczególnie narażeni na to ryzyko ze względu na swoją bliskość względem państwa. Różniące się lub niewystarczające gwarancje niezależnego funkcjonowania dostawców publicznych usług medialnych mogą uniemożliwiać dostawcom usług medialnych z innych państw członkowskich działanie na danym rynku mediów lub zniechęcać do działania na danym rynku albo mogą uniemożliwiać dostawcom usług medialnych z innych państw członkowskich wchodzenie na dany rynek lub zniechęcać do takiego wchodzenia. Podczas gdy niezależne przedsiębiorstwa medialne inwestują swoje zasoby w zapewnianie wysokiej jakości relacji zgodnych z normami dziennikarskimi, niektórzy „zawłaszczeni” dostawcy publiczni usług medialnych, którzy nie przestrzegają takich norm, a otrzymują dotacje od państwa, mogą dostarczać relacje niewyważone. Przewaga konkurencyjna, jaką niezależne media mogą uzyskać dzięki niezależnym relacjom, może ulec osłabieniu, ponieważ „zawłaszczeni” dostawcy publicznych usług medialnych mogą niezasłużenie utrzymać swoją pozycję rynkową. Upolitycznione rynki mediów mogą mieć wpływ na rynki reklamy jako całość, ponieważ oprócz opracowywania skutecznych kampanii reklamowych przedsiębiorstwa muszą uwzględniać aspekty polityczne. Jeżeli dostawcy publicznych usług medialnych, którzy są zazwyczaj uznawani za zaufane źródła informacji, przekazują – w rezultacie „zawłaszczania” – stronnicze relacje na temat sytuacji politycznej lub gospodarczej lub na temat konkretnych podmiotów gospodarczych, może to również ograniczyć zdolność przedsiębiorstw do uzyskiwania właściwych informacji o sytuacji gospodarczej na danym rynku, a tym samym zdolność do podejmowania świadomych decyzji biznesowych. Takie „zawłaszczanie” może zatem negatywnie wpłynąć na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Wreszcie, w niektórych państwach członkowskich z powodu stronniczych relacji przekazywanych przez „zawłaszczonych” dostawców publicznych usług medialnych obywatele mogą zwracać się ku alternatywnym źródłom informacji, w szczególności tym, które są dostępne na platformach internetowych, co może jeszcze bardziej osłabić równe warunki działania na rynku wewnętrznym.

- (31) Konieczne jest zatem, aby państwa członkowskie, w oparciu o międzynarodowe normy opracowane w tym zakresie przez Radę Europy, wprowadziły skuteczne gwarancje prawne niezależnego funkcjonowania w całej Unii dostawców publicznych usług medialnych, wolnych od interesów rządowych, politycznych, gospodarczych lub prywatnych, bez uszczerbku dla krajowych przepisów prawa konstytucyjnego zgodnych z postanowieniami Karty. Powinny one obejmować zasady dostosowane do sposobu zorganizowania przez państwa członkowskie mediów publicznych, takie jak istniejące w krajowych ramach prawa administracyjnego lub w krajowych ramach prawa spółek mających zastosowanie do podmiotów notowanych na giełdzie zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób lub organów, które odgrywają rolę w określaniu strategii redakcyjnych lub stanowią w tym względzie najwyższy organ decyzyjny dostawcy publicznych usług medialnych. Zasady te należy określić na poziomie krajowym. Należy również zagwarantować, aby bez uszczerbku dla stosowania unijnych zasad pomocy państwa dostawcy publicznych usług medialnych korzystali z przejrzystych i obiektywnych procedur finansowania, które gwarantują odpowiednie i stabilne zasoby finansowe na realizację ich misji publicznej, umożliwiają przewidywalność procesów planowania i pozwalają na ich rozwój w ramach realizacji misji publicznej. Najlepiej byłoby, gdyby decyzje o takim finansowaniu były podejmowane, a środki na ten cel – przydzielane w perspektywie wieloletniej, zgodnie z misją publiczną realizowaną przez dostawców publicznych usług medialnych, aby zapobiec ryzyku wywierania nadmiernego wpływu w kontekście corocznych negocjacji budżetowych. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kompetencje państw członkowskich w zakresie zapewnienia finansowania dostawców publicznych usług medialnych, jak zapisano w protokole nr 29.

- (32) Istotne jest, aby odbiorcy usług medialnych wiedzieli z całą pewnością, kto jest właścicielem mediów i kto stoi za mediami, tak aby mogli identyfikować i rozumieć potencjalny konflikt interesów. Stanowi to warunek wstępny kształtowania świadomych opinii, a w konsekwencji aktywnego uczestnictwa w demokracji. Taka przejrzystość jest również skutecznym narzędziem zniechęcającym do ingerowania w niezależność redakcyjną, a co za tym idzie ograniczającym ryzyko takiej ingerencji. Ponadto przyczynia się to do tworzenia otwartego i uczciwego otoczenia rynkowego oraz zwiększa odpowiedzialność mediów wobec odbiorców usług medialnych, a ostatecznie – do poprawy jakości usług medialnych na rynku wewnętrznym. Konieczne jest zatem wprowadzenie wspólnych wymogów informacyjnych dla dostawców usług medialnych w całej Unii. Wymogi te powinny obejmować proporcjonalne i ukierunkowane wymogi ujawniania przez dostawców usług medialnych odpowiednich informacji o ich własności oraz o ich przychodach z reklam uzyskiwanych od organów lub podmiotów publicznych. Takie informacje są niezbędne, aby odbiorcy usług medialnych mogli rozumieć i analizować potencjalne konflikty interesów, w tym w przypadku zajmowania eksponowanych stanowisk politycznych przez właścicieli mediów, jest to bowiem warunek wstępny zdolności odbiorców do oceny wiarygodności otrzymywanych informacji. Można to osiągnąć tylko wtedy, gdy odbiorcy usług medialnych mają do dyspozycji – w formie przyjaznej dla użytkownika – aktualne informacje na temat własności mediów, w szczególności w momencie, gdy oglądają, odsłuchują lub czytają treści medialne, co pozwala im umieścić te treści we właściwym kontekście i wyrobić sobie na ich podstawie odpowiednią opinię. W związku z tym ujawnienie ukierunkowanych informacji o własności mediów przynosiłoby korzyści wyraźnie przewyższające ewentualny wpływ, jaki obowiązek ujawniania informacji wywarłby na prawa podstawowe, w tym prawo do życia prywatnego i rodzinnego oraz prawo do ochrony danych osobowych. W tym kontekście nie powinno to mieć wpływu na środki wprowadzone przez państwa członkowskie na podstawie art. 30 ust. 9 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849¹¹. Niezbędne informacje powinny być ujawniane przez odpowiednich dostawców usług medialnych w formie elektronicznej, na przykład na ich stronach internetowych, lub na innym nośniku, który jest łatwo i bezpośrednio dostępny.

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

- (33) Aby jeszcze bardziej przyczynić się do wysokiego poziomu przejrzystości w odniesieniu do własności mediów, państwa członkowskie powinny też powierzyć krajowym władzom lub organom regulacyjnym lub innym właściwym władzom i organom opracowanie baz danych dotyczących własności mediów. Takie bazy danych powinny funkcjonować jako punkt kompleksowej obsługi umożliwiający odbiorcom usług medialnych łatwe sprawdzenie istotnych informacji dotyczących danego dostawcy usług medialnych. Ze względu na specyfikę krajowych administracji oraz w trosce o zmniejszenie obciążeń administracyjnych należy dać państwom członkowskim swobodę decydowania o tym, która władza lub który organ będą odpowiedzialne za opracowanie takich baz danych dotyczących własności mediów. Może to być na przykład krajowa władza regulacyjna lub krajowy organ regulacyjny albo inny organ administracyjny, który z kolei mógłby przy realizacji tego zadania korzystać z pomocy innego organu dysponującego odpowiednią wiedzą fachową.

- (34) Rzetelność mediów wymaga również proaktywnego podejścia do wspierania niezależności redakcyjnej przez przedsiębiorstwa medialne dostarczające treści informacyjne i treści dotyczące spraw bieżących, w szczególności za pomocą gwarancji wewnętrznych. Dostawcy usług medialnych powinni przyjąć proporcjonalne środki w celu zagwarantowania redaktorom swobody podejmowania decyzji redakcyjnych w ramach ustalonej długoterminowej linii redakcyjnej danego dostawcy usług medialnych. Cel polegający na ochronie decyzji redakcyjnych, w szczególności decyzji podejmowanych przez redaktorów naczelnych i redaktorów, co do określonych treści przed nadmierną ingerencją przyczynia się do zapewnienia równych warunków działania na wewnętrznym rynku usług medialnych oraz do zapewnienia jakości takich usług. Środki te powinny służyć zapewnieniu poszanowania norm niezależności w całym procesie redakcyjnym w mediach, w tym z myślą o ochronie rzetelności treści dziennikarskich. Cel ten jest również zgodny z prawem podstawowym do otrzymywania i przekazywania informacji określonym w art. 11 Karty. Biorąc to pod uwagę, dostawcy usług medialnych powinni również zapewnić przejrzystość względem odbiorców ich usług medialnych w odniesieniu do istniejących lub potencjalnych konfliktów interesów.

- (35) Dostawcy usług medialnych powinni przyjąć gwarancje wewnętrzne w celu zagwarantowania niezależności decyzji redakcyjnych, dostosowane do swojej wielkości, struktury i potrzeb. Zalecenie Komisji (UE) 2022/1634¹² zawiera katalog dobrowolnych gwarancji wewnętrznych, które mogą zostać przyjęte w tym zakresie przez przedsiębiorstwa medialne. Niniejsze rozporządzenie nie powinno być interpretowane jako pozbawiające właścicieli dostawców prywatnych usług medialnych ich prerogatywy do określania strategicznych lub ogólnych celów lub wspierania wzrostu i finansowej rentowności ich przedsiębiorstw. W tym względzie w niniejszym rozporządzeniu należy uznać, że cel polegający na wspieraniu niezależności redakcyjnej należy pogodzić z uzasadnionymi prawami i interesami prywatnych właścicieli mediów, takimi jak prawo do określania linii redakcyjnej dostawcy usług medialnych i do kształtowania składu ich zespołów redakcyjnych.

¹² Zalecenie Komisji (UE) 2022/1634 z dnia 16 września 2022 r. w sprawie wewnętrznych gwarancji niezależności redakcyjnej i przejrzystości własności w sektorze mediów (Dz.U. L 245 z 22.9.2022, s. 56).

- (36) Kluczowe znaczenie dla właściwego stosowania prawa medialnego w całej Unii mają niezależne krajowe władze lub organy regulacyjne. Chociaż krajowe władze lub organy regulacyjne często nie posiadają kompetencji związanych z sektorem prasowym, są jednak najlepiej przygotowane do zapewnienia prawidłowego stosowania wymogów związanych ze współpracą regulacyjną i ogólnie dobrze funkcjonującym rynkiem usług medialnych, przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu. Krajowe władze lub organy regulacyjne powinny dysponować zasobami, takimi jak personel, wiedza fachowa i środki finansowe, niezbędnymi do wykonywania ich zadań, w tym aby móc uczestniczyć w działaniach Europejskiej Rady Usług Medialnych. Należy im zapewnić zasoby techniczne, na przykład odpowiednie narzędzia cyfrowe. W stosownych przypadkach państwa członkowskie powinny w niezbędnym zakresie zwiększyć zasoby przydzielone krajowym władzom lub organom regulacyjnym, tak aby uwzględnić dodatkowe zadania powierzone im na mocy niniejszego rozporządzenia. Krajowe władze lub organy regulacyjne powinny również posiadać odpowiednie uprawnienia, w szczególności w zakresie żądania informacji i danych od każdej osoby fizycznej lub prawnej, do której ma zastosowanie niniejsze rozporządzenie lub która do celów związanych ze swoją działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową może w uzasadniony sposób posiadać potrzebne informacje i dane, w odniesieniu do praw i interesów takich osób.

- (37) Aby zapewnić spójne stosowanie niniejszego rozporządzenia i innych przepisów unijnego prawa medialnego, należy ustanowić Europejską Radę Usług Medialnych jako niezależny organ doradczy na poziomie unijnym, w którym zgromadzone są krajowe władze lub organy regulacyjne i który koordynuje ich działania). Wykonując swoje zadania i korzystając ze swoich uprawnień, Europejska Rada Usług Medialnych powinna być w pełni niezależna, w tym od jakichkolwiek wpływów politycznych lub gospodarczych, i nie powinna zwracać się o instrukcje do żadnego rządu, instytucji krajowej, ponadnarodowej lub międzynarodowej) ani do żadnej osoby lub podmiotu publicznego lub prywatnego ani przyjmować takich instrukcji. Europejska Grupa Regulatorów ds. Audiowizualnych Usług Medialnych (ERGA), ustanowiona dyrektywą 2010/13/UE, ma zasadnicze znaczenie dla wspierania spójnego wdrażania tej dyrektywy. Europejska Rada Usług Medialnych powinna zatem opierać się na ERGA i ją zastąpić. Wymaga to ukierunkowanej zmiany dyrektywy 2010/13/UE w celu uchylecia art. 30b tej dyrektywy, w którym ustanowiono ERGA, oraz – co za tym idzie – zastąpienia odesłań do ERGA i do jej zadań. Wprowadzenie niniejszym rozporządzeniem zmiany dyrektywy 2010/13/UE jest uzasadnione, ponieważ zmiana ta ogranicza się do przepisów, które nie muszą być transponowane przez państwa członkowskie i jest ona skierowana do instytucji Unii.

- (38) W skład Europejskiej Rady Usług Medialnych powinni wchodzić wysocy rangą przedstawiciele krajowych władz lub organów regulacyjnych. Krajowe władze lub organy regulacyjne powinny wyznaczyć tych przedstawicieli. W przypadku gdy państwa członkowskie mają kilka odpowiednich krajowych władz lub organów regulacyjnych, w tym na poziomie regionalnym, należy wybrać wspólnego przedstawiciela w drodze odpowiednich procedur, a prawo głosu powinno przysługiwać tylko jednemu przedstawicielowi z danego państwa członkowskiego. Do celów swoich działań w ramach Europejskiej Rady Usług Medialnych krajowe władze lub organy regulacyjne powinny mieć możliwość konsultowania się i koordynacji z odpowiednimi właściwymi władzami lub organami oraz, w stosownych przypadkach, z organami samoregulacyjnymi w swoich państwach członkowskich. Nie powinno to wpływać na możliwość uczestnictwa, w stosownych przypadkach, pozostałych krajowych władz lub organów regulacyjnych w posiedzeniach Europejskiej Rady Usług Medialnych. Europejska Rada Usług Medialnych powinna mieć również możliwość zapraszania w poszczególnych przypadkach ekspertów zewnętrznych do udziału w swoich posiedzeniach. Powinna mieć ona też możliwość wyznaczania, w porozumieniu z Komisją, stałych obserwatorów do udziału w jej posiedzeniach, w tym w szczególności z krajowych władz lub organów regulacyjnych z krajów kandydujących lub potencjalnych kandydatów, lub delegatów ad hoc z innych właściwych organów krajowych.

- (39) Ze względu na wrażliwość sektora mediów i kierując się praktyką dotyczącą podejmowania decyzji przez ERGA określoną w jej regulaminie wewnętrznym, Europejska Rada Usług Medialnych powinna przyjmować swoje decyzje większością dwóch trzecich głosów. Regulamin wewnętrzny Europejskiej Rady Usług Medialnych powinien określać w szczególności rolę, zadania i procedurę powoływania przewodniczącego i wiceprzewodniczącego oraz zasady dotyczące zapobiegania konfliktom interesów członków i zarządzania nim. W celu wsparcia przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Europejskiej Rady Usług Medialnych powinna mieć możliwość powołania grupy sterującej. Skład grupy sterującej powinien uwzględniać zasadę równowagi geograficznej. Europejska Rada Usług Medialnych powinna określić szczegółowe ustalenia dotyczące grupy sterującej w swoim regulaminie wewnętrznym. Do czasu wyboru przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Europejskiej Rady Usług Medialnych, przewodniczący i wiceprzewodniczący ERGA, którym doradzają członkowie zarządu ERGA, powinni ułatwiać uporządkowane, przejrzyste i skuteczne przekształcanie ERGA w Europejską Radę Usług Medialnych.

- (40) W przypadku gdy Europejska Rada Usług Medialnych zajmuje się sprawami wykraczającymi poza sektor mediów audiowizualnych, powinna korzystać ze skutecznego mechanizmu konsultacyjnego z udziałem – działających zarówno na poziomie unijnym, jak i krajowym – zainteresowanych stron z odpowiednich sektorów mediów. Takie zainteresowane strony mogą obejmować rady ds. prasy, stowarzyszenia dziennikarskie, związki zawodowe i stowarzyszenia przedsiębiorców. Europejska Rada Usług Medialnych powinna umożliwiać takim zainteresowanym stronom informowanie jej o rozwoju sytuacji i kwestiach istotnych dla ich sektorów. Mechanizm konsultacyjny powinien umożliwiać Europejskiej Radzie Usług Medialnych zbieranie ukierunkowanych wkładów od odpowiednich zainteresowanych stron i uzyskiwanie odpowiednich informacji wspierających jej pracę. Określając ustalenia dotyczące mechanizmu konsultacyjnego w regulaminie wewnętrznym Europejskiej Rady Usług Medialnych, powinna ona uwzględniać potrzebę przejrzystości, różnorodności i sprawiedliwej reprezentacji geograficznej. Europejska Rada Usług Medialnych powinna mieć również możliwość konsultowania się ze środowiskiem akademickim w celu zebrania dodatkowych istotnych informacji.

- (41) Bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych Komisji na mocy Traktatów istotne jest, aby Komisja i Europejska Rada Usług Medialnych ściśle ze sobą współpracowały, aby Europejska Rada Usług Medialnych mogła doradzać Komisji i wspierać ją w sprawach związanych z usługami medialnymi wchodzących w zakres jej kompetencji. Europejska Rada Usług Medialnych powinna aktywnie wspierać Komisję w realizacji jej zadań polegających na zapewnieniu spójnego i skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia oraz wdrażania dyrektywy 2010/13/UE. W tym celu Europejska Rada Usług Medialnych powinna w szczególności doradzać Komisji oraz wspierać ją w zakresie regulacyjnych, technicznych lub praktycznych aspektów związanych ze stosowaniem prawa Unii, propagować współpracę i skuteczną wymianę informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk oraz sporządzać opinie w sprawach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, biorąc w razie potrzeby pod uwagę panującą na danych rynkach mediów sytuację w zakresie wolności mediów oraz pluralizmu mediów. Takie opinie nie powinny być prawnie wiążące, lecz powinny służyć jako cenne wytyczne dla zainteresowanych krajowych władz lub organów regulacyjnych i mogłyby być uwzględniane przez Komisję przy realizacji jej zadań polegających na zapewnieniu spójnego i skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia oraz wdrażania dyrektywy 2010/13/UE. Jeżeli krajowe władze lub organy regulacyjne dołożyły wszelkich starań w celu wdrożenia opinii Europejskiej Rady Usług Medialnych lub odpowiednio wyjaśniły wszelkie odstępstwa od takiej opinii, należy uznać, że uczyniły wszystko, co w ich mocy, aby uwzględnić opinię Europejskiej Rady Usług Medialnych.

- (42) Aby skutecznie i niezależnie wypełniać swoje zadania, Europejska Rada Usług Medialnych powinna być wspomagana przez zajmujący się jej działaniami sekretariat. Komisja powinna zapewnić ten sekretariat. Sekretariat powinien dysponować odpowiednimi zasobami, aby móc wykonywać swoje zadania. Bez uszczerbku dla autonomii instytucjonalnej i budżetowej Komisji ważne jest, aby Komisja uwzględniała potrzeby, które z myślą o skutecznym wykonywaniu swoich zadań zgłasza jej Europejska Rada Usług Medialnych, w szczególności w odniesieniu do kwalifikacji, wiedzy fachowej i profilu pracowników sekretariatu. Sekretariat powinien również móc korzystać z wiedzy fachowej i zasobów krajowych władz lub organów regulacyjnych. Będzie to miało kluczowe znaczenie dla wsparcia Europejskiej Rady Usług Medialnych podczas przygotowywania rezultatów jej prac. W związku z tym w skład sekretariatu powinna wchodzić odpowiednia liczba pracowników oddelegowanych przez krajowe władze lub organy regulacyjne, co pozwoli korzystać z ich umiejętności i doświadczenia. W ramach swojej misji polegającej na wnoszeniu wkładu w niezależne wykonywanie zadań przez Europejską Radę Usług Medialnych sekretariat, udzielając Europejskiej Radzie Usług Medialnych wsparcia w wykonywaniu jej zadań na mocy niniejszego rozporządzenia, powinien postępować wyłącznie zgodnie z jej instrukcjami. Sekretariat powinien zapewniać Europejskiej Radzie Usług Medialnych wsparcie merytoryczne, administracyjne i organizacyjne oraz pomagać jej w wykonywaniu jej zadań, w szczególności poprzez prowadzenie odpowiednich badań lub podejmowanie działań w zakresie gromadzenia informacji.

- (43) Do prawidłowego funkcjonowania wewnętrznego rynku usług medialnych niezbędna jest współpraca regulacyjna pomiędzy niezależnymi władzami lub organami regulacyjnymi ds. mediów. Dyrektywa 2010/13/UE nie przewiduje jednak zorganizowanych ram współpracy dla krajowych władz lub organów regulacyjnych. Od czasu, gdy unijne ramy dotyczące audiowizualnych usług medialnych zmieniono dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808¹³, która rozszerzyła zakres tych ram na platformy udostępniania wideo, istnieje coraz większa potrzeba ścisłej współpracy pomiędzy krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi, w szczególności w celu rozstrzygania spraw transgranicznych. Taka potrzeba jest również uzasadniona w świetle nowych wyzwań w środowisku medialnym Unii, którym ma sprostać niniejsze rozporządzenie, w tym poprzez powierzenie krajowym władzom lub organom regulacyjnym nowych zadań.

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku (Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69).

- (44) Mając świadomość tych wyzwań oraz w odpowiedzi na potrzebę ściślejszej współpracy w dziedzinie audiowizualnych usług medialnych, ERGA uzgodniła w 2020 r. protokół ustaleń, w którym określono niewiążące mechanizmy współpracy transgranicznej w celu wzmocnienia stosowania unijnych przepisów dotyczących audiowizualnych usług medialnych i usług platform udostępniania wideo. Na podstawie tych dobrowolnych ram i w trosce o zapewnienie skutecznego egzekwowania unijnego prawa medialnego, aby uniknąć tworzenia dodatkowych barier na wewnętrznym rynku usług medialnych i zapobiec ewentualnemu obchodzeniu obowiązujących przepisów przez nieuczciwych dostawców usług medialnych, należy zapewnić jasne, prawnie wiążące ramy umożliwiające krajowym władzom lub organom regulacyjnym skuteczną i wydajną wzajemną współpracę prowadzoną w oparciu o ustanowione ramy prawne. Takie ramy mają kluczowe znaczenie dla utrzymania zasady kraju pochodzenia, która jest podstawą dyrektywy 2010/13/UE, oraz dla zapewnienia, aby krajowe władze lub organy regulacyjne mogły sprawować nadzór nad odpowiednimi dostawcami usług medialnych. Celem powinno być zapewnienie spójnego i skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia oraz wdrażania dyrektywy 2010/13/UE, na przykład poprzez zapewnienie sprawnej wymiany informacji między krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi lub poprzez umożliwienie szybkiego reagowania na zapytania w kwestiach jurysdykcyjnych. Podczas wymiany informacji przez krajowe władze lub organy regulacyjne należy przestrzegać wszystkich odpowiednich unijnych i krajowych przepisów dotyczących wymiany informacji, w tym odpowiednich przepisów o ochronie danych. Taka współpraca, a w szczególności przyspieszona współpraca, ma kluczowe znaczenie dla wspierania działań służących ochronie rynku wewnętrznego przed nieuczciwymi dostawcami usług medialnych, przy jednoczesnym zapewnieniu przestrzegania praw podstawowych, w szczególności wolności wypowiedzi. Przyspieszona współpraca jest niezbędna w szczególności w celu zapewnienia, aby usługi medialne, których świadczenie zostało wstrzymane w niektórych państwach członkowskich na podstawie art. 3 ust. 3 i 5 dyrektywy 2010/13/UE, nie były nadal w tych państwach członkowskich świadczone za pomocą środków satelitarnych lub innych, a tym samym w celu przyczynienia się, zgodnie z prawem Unii, do skuteczności odpowiednich środków krajowych. Dla skutecznego funkcjonowania mechanizmu współpracy istotne znaczenie będą miały opinie Europejskiej Rady Usług Medialnych.

- (45) Ze względu na ogólnoeuropejski charakter platform udostępniania wideo krajowe władze lub organy regulacyjne muszą dysponować specjalnym narzędziem służącym do ochrony użytkowników korzystających z usług platform udostępniania wideo przed niektórymi nielegalnymi i szkodliwymi treściami, w tym informacjami handlowymi. W szczególności – bez uszczerbku dla zasady kraju pochodzenia – potrzebny jest mechanizm umożliwiający właściwym krajowym władzom lub organom regulacyjnym zwracanie się do swoich odpowiedników o podjęcie niezbędnych i proporcjonalnych działań w celu zapewnienia egzekwowania obowiązków nałożonych na dostawców platform udostępniania wideo na podstawie art. 28b ust. 1, 2 i 3 dyrektywy 2010/13/UE. Ma to kluczowe znaczenie dla zapewnienia, aby odbiorcy, a w szczególności małoletni, byli w całej Unii skutecznie chronieni, gdy uzyskują dostęp do treści na platformach udostępniania wideo, oraz aby mogli liczyć na odpowiedni poziom przejrzystości w odniesieniu do informacji handlowych w internecie. Mediacja i opinie zapewniane przez Europejską Radę Usług Medialnych przyczynią się do zapewnienia zainteresowanym krajowym władzom lub organom regulacyjnym wzajemnie akceptowalnych i zadowalających wyników. W przypadku gdy zastosowanie takiego mechanizmu nie doprowadzi do polubownego rozwiązania, swobodny przepływ usług społeczeństwa informacyjnego pochodzących z innego państwa członkowskiego może zostać ograniczony jedynie w przypadku, gdy spełnione zostaną warunki określone w art. 3 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹⁴, i po przeprowadzeniu procedury określonej w tym artykule.

¹⁴ Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).

- (46) Niezbędne jest zapewnienie spójnej praktyki regulacyjnej, spójnego i skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia oraz wdrażania dyrektywy 2010/13/UE. W tym celu oraz aby przyczynić się do zapewnienia spójnego wdrożenia unijnego prawa medialnego, Komisja powinna mieć możliwość, w razie potrzeby, wydawania wytycznych dotyczących spraw transgranicznych objętych zarówno niniejszym rozporządzeniem, jak i dyrektywą 2010/13/UE. Podejmując decyzję o wydaniu wytycznych oraz w świetle odpowiednich dyskusji z Komitetem Kontaktowym ustanowionym na mocy dyrektywy 2010/13/UE w sprawach związanych z tą dyrektywą, Komisja powinna wziąć po uwagę w szczególności kwestie regulacyjne, które mają wpływ na znaczną liczbę państw członkowskich, lub kwestie regulacyjne, które mają element transgraniczny. W świetle natłoku informacji i coraz częstszego korzystania ze środków cyfrowych w celu uzyskania dostępu do mediów ważne jest zapewnienie eksponowania treści służących interesowi ogólnemu, aby pomóc w osiągnięciu równych warunków działania na rynku wewnętrznym i zgodności z wynikającym z art. 11 Karty prawem podstawowym do otrzymywania informacji. Biorąc pod uwagę możliwy wpływ środków krajowych podejmowanych na podstawie art. 7a dyrektywy 2010/13/UE na funkcjonowanie wewnętrznego rynku usług medialnych, wytyczne Komisji byłyby ważne dla osiągnięcia pewności prawa w tej dziedzinie. Przydatne byłoby również udzielenie wytycznych dotyczących środków krajowych przyjętych na podstawie art. 5 ust. 2 dyrektywy 2010/13/UE w celu zapewnienia publicznego udostępniania dostępnych, dokładnych i aktualnych informacji związanych z własnością mediów oraz na temat obowiązku dostawców usług medialnych do udostępniania odbiorcom ich usług aktualnych informacji w łatwy i bezpośredni sposób. Przygotowując wytyczne Komisja powinna być wspierana przez Europejską Radę Usług Medialnych. Europejska Rada Usług Medialnych powinna w szczególności dzielić się z Komisją swoją regulacyjną, techniczną i praktyczną wiedzą specjalistyczną dotyczącą obszarów i tematów objętych odpowiednimi wytycznymi.

- (47) Krajowe władze lub organy regulacyjne posiadają szczególną praktyczną wiedzę specjalistyczną, która pozwala im skutecznie wyważyć interesy dostawców usług medialnych i odbiorców usług medialnych przy jednoczesnym zapewnieniu poszanowania wolności wypowiedzi oraz ochrony i propagowania pluralizmu mediów. Ma to w szczególności kluczowe znaczenie w przypadku ochrony rynku wewnętrznego przed usługami medialnymi spoza Unii – niezależnie od środków ich rozpowszechniania lub dostępu do nich – które są skierowane lub docierają do odbiorców w Unii, gdzie – między innymi z uwagi na kontrolę, jaką mogą sprawować nad tymi usługami państwa trzecie – takie usługi mogłyby spowodować uszczerbek dla bezpieczeństwa publicznego lub stworzyć ryzyko takiego uszczerbku. Ryzyko uszczerbku dla bezpieczeństwa publicznego mogłoby wiązać się z publicznym nawoływaniem do popełnienia przestępstwa terrorystycznego, o którym mowa w art. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541¹⁵, i systematycznymi międzynarodowymi kampaniami zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje w celu destabilizacji całej Unii lub poszczególnych państw członkowskich. W związku z tym należy wzmocnić koordynację między krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi w celu wspólnego radzenia sobie z ewentualnymi zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego powodowanymi przez takie usługi medialne oraz ustanowić ramy prawne, aby zapewnić skuteczność i ewentualną koordynację środków krajowych przyjmowanych zgodnie z przepisami unijnego prawa medialnego.

¹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).

- (48) Konieczna jest koordynacja środków krajowych, które mogłyby zostać przyjęte w celu przeciwdziałania zagrożeniom dla bezpieczeństwa publicznego stwarzanym przez skierowane do odbiorców w Unii usługi medialne pochodzące spoza Unii lub świadczone przez dostawców mających siedzibę poza Unią, w tym umożliwienie Europejskiej Radzie Usług Medialnych wydawania w porozumieniu z Komisją, w stosownych przypadkach, opinii dotyczących takich środków, w szczególności gdy dana sytuacja ma wpływ na kilka państw członkowskich. W tym względzie ryzyko dla bezpieczeństwa publicznego należy oceniać w świetle wszystkich istotnych elementów faktycznych i prawnych, na poziomie unijnym i krajowym, uwzględniając wszelkie istniejące oceny sposobu rozpowszechniania lub odbierania danej usługi medialnej na terytorium Unii. Celem powinno być umożliwienie zainteresowanym krajowym władzom lub organom regulacyjnym bardziej skoordynowanego podejścia w odniesieniu do ograniczeń w dystrybucji takich usług medialnych, bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich lub ich krajowych władz lub organów regulacyjnych zgodnie z prawem Unii. W związku z tym zainteresowane krajowe władze lub organy regulacyjne powinny mieć możliwość uwzględnienia opinii Europejskiej Rady Usług Medialnych, gdy rozważają podjęcie środków przeciwko dostawcy usług medialnych. Pozostaje to bez uszczerbku dla kompetencji Unii wynikających z art. 215 TFUE.

- (49) W celu dalszego wsparcia krajowych władz lub organów regulacyjnych w ich roli polegającej na ochronie wewnętrznego rynku usług medialnych przed nieuczciwymi dostawcami usług medialnych Europejska Rada Usług Medialnych powinna sporządzić wykaz kryteriów dotyczących dostawców usług medialnych mających siedzibę poza Unią lub pochodzących spoza Unii. Taki wykaz pomógłby zainteresowanym krajowym władzom lub organom regulacyjnym w sytuacjach, w których dany dostawca usług medialnych ubiega się o objęcie jurysdykcją w państwie członkowskim lub w których dostawca usług medialnych podlegający już jurysdykcji państwa członkowskiego wydaje się stwarzać poważne i groźne ryzyko dla bezpieczeństwa publicznego. Taki wykaz mógłby uwzględniać elementy dotyczące m.in. własności, zarządzania, struktur finansowania, niezależności redakcyjnej od państw trzecich lub przestrzegania mechanizmów współregulacji lub samoregulacji stosowanych w odniesieniu do norm redakcyjnych w jednym lub kilku państwach członkowskich.

- (50) Dla wielu użytkowników punktem dostępu do treści medialnych i usług medialnych są bardzo duże platformy internetowe. Dostawcy usług medialnych, którzy ponoszą odpowiedzialność redakcyjną za swoje treści, odgrywają kluczową rolę w zakresie rozpowszechniania informacji i wykonywania prawa do otrzymywania i przekazywania informacji w internecie. Taka odpowiedzialność redakcyjna oznacza, iż od dostawców usług medialnych oczekuje się, że będą działać z należytą starannością i dostarczać wiarygodnych informacji z poszanowaniem praw podstawowych, zgodnie z wymogami regulacyjnymi lub mechanizmami współregulacji lub samoregulacji, którym podlegają oni w państwach członkowskich. W związku z tym, również z uwagi na prawo użytkowników do otrzymywania i przekazywania informacji, w przypadku gdy dostawca bardzo dużej platformy internetowej uzna, że treści dostarczane przez takich dostawców usług medialnych są niezgodne z jego regulaminami świadczenia usług, powinien należycie uwzględnić wolność mediów i pluralizm mediów, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2022/2065, i jak najwcześniej przedstawić niezbędne wyjaśnienia dostawcom usług medialnych w postaci uzasadnienia, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150¹⁶ i art. 17 rozporządzenia (UE) 2022/2065. Aby zminimalizować wpływ ograniczeń tych treści na prawo użytkowników do otrzymywania i przekazywania informacji, bardzo duże platformy internetowe powinny przedłożyć swoje uzasadnienie, zanim wstrzymanie świadczenia usług lub ograniczenie widoczności treści staną się skuteczne. Ponadto powinny one zapewnić zainteresowanemu dostawcy usług medialnych możliwość udzielenia odpowiedzi na uzasadnienie w terminie 24 godzin od jego otrzymania, zanim wstrzymanie świadczenia usług lub ograniczenie widoczności treści staną się skuteczne. W przypadku kryzysu, o którym mowa w art. 36 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2022/2065, zastosowanie mógłby mieć krótszy termin w celu uwzględnienia w szczególności pilnej potrzeby moderowania odpowiednich treści w takich wyjątkowych okolicznościach.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 57).

- (51) Stosowanie narzędzi oznakowania lub weryfikacji wieku przez dostawców bardzo dużych platform internetowych zgodnie z ich regulaminami świadczenia usług i prawem Unii nie powinno być rozumiane jako ograniczenie widoczności. Po udzieleniu odpowiedzi przez dostawcę usług medialnych na uzasadnienie dostawcy bardzo dużej platformy internetowej lub w przypadku braku takiej odpowiedzi w określonym terminie dostawca bardzo dużej platformy internetowej powinien poinformować dostawcę usług medialnych o tym, czy zamierza wstrzymać świadczenie swoich usług pośrednictwa internetowego w odniesieniu do treści dostarczanych przez dostawcę usług medialnych lub ograniczyć widoczność tych treści. Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć wpływu na obowiązki dostawców bardzo dużych platform internetowych dotyczące podejmowania środków przeciwko nielegalnym treściom rozpowszechnianym za pośrednictwem ich usług, podejmowania środków służących ocenie i ograniczeniu stwarzanego przez ich usługi – na przykład poprzez dezinformację – ryzyka systemowego lub podejmowania środków służących ochronie małoletnich. W tym kontekście żadnego z przepisów niniejszego rozporządzenia nie należy interpretować jako odstępstwa od obowiązków dostawców bardzo dużych platform internetowych, o których mowa w art. 28, 34 i 35 rozporządzenia (UE) 2022/2065 i art. 28b dyrektywy 2010/13/UE.
- (52) Z uwagi na oczekiwany pozytywny wpływ na swobodę świadczenia usług i wolność wypowiedzi uzasadnione jest, aby w przypadku, gdy dostawcy usług medialnych przestrzegają określonych norm regulacyjnych, współregulacyjnych lub samoregulacyjnych, ich skargi na decyzje dostawców bardzo dużych platform internetowych były rozpatrywane priorytetowo i bez zbędnej zwłoki.

- (53) W tym celu dostawcy bardzo dużych platform internetowych zapewniających dostęp do treści medialnych powinni zapewnić w swoim interfejsie internetowym funkcję umożliwiającą dostawcom usług medialnych zadeklarowanie, że spełniają oni określone wymogi, a jednocześnie zachować możliwość odrzucenia takich deklaracji, jeżeli uznają, że warunki te nie są spełnione. Jeżeli dostawca usług medialnych deklaruje, że spełnia wymogi regulacyjne lub wymogi mechanizmów współregulacji lub samoregulacji, powinien mieć możliwość podania danych kontaktowych odpowiednich krajowych władz lub organów regulacyjnych lub przedstawicieli mechanizmu współregulacji lub samoregulacji, w tym mechanizmu zapewnianego przez powszechnie uznane stowarzyszenia zawodowe reprezentujące dany sektor i działające na poziomie unijnym lub krajowym. W przypadku uzasadnionej wątpliwości informacje te umożliwiłyby dostawcy bardzo dużej platformy internetowej potwierdzenie u tych władz lub organów, czy dany dostawca usług medialnych podlega takim wymogom lub uczestniczy w takich mechanizmach. W stosownych przypadkach dostawcy bardzo dużych platform internetowych powinni polegać na informacjach dotyczących przestrzegania tych wymogów, takich jak opracowany pod egidą Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego standard dotyczący odczytu maszynowego określony w inicjatywie na rzecz zaufania do dziennikarstwa lub inne odpowiednie kodeksy postępowania. Uznane organizacje społeczeństwa obywatelskiego, organizacje fact-checkingowe i inne odpowiednie organizacje zawodowe zajmujące się potwierdzaniem rzetelności źródeł medialnych na podstawie norm uzgodnionych z branżą medialną powinny również mieć możliwość sygnalizowania dostawcom bardzo dużych platform internetowych wszelkich potencjalnych kwestii dotyczących przestrzegania przez dostawców usług medialnych odpowiednich wymogów dotyczących złożonej deklaracji. Wytyczne wydane przez Komisję miałyby kluczowe znaczenie dla ułatwienia skutecznego wdrożenia takiej funkcji. Wytyczne te powinny przyczyniać się do zminimalizowania ryzyka potencjalnego nadużywania tej funkcji, w szczególności przez dostawców usług medialnych systematycznie uczestniczących w działaniach dezinformacyjnych, manipulujących informacjami i ingerujących w informacje, w tym dostawców usług medialnych kontrolowanych przez niektóre państwa trzecie, z uwzględnieniem kryteriów, które mają zostać opracowane przez Europejską Radę Usług Medialnych w odniesieniu do dostawców usług medialnych spoza Unii. W tym celu wytyczne te mogłyby obejmować ustalenia dotyczące udziału uznanych organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji fact-checkingowych, w przeglądzie deklaracji, oraz dotyczące konsultacji z krajowymi władzami i organami regulacyjnymi lub organami współregulacyjnymi i samoregulacyjnymi.

- (54) W niniejszym rozporządzeniu uznaje się znaczenie mechanizmów współregulacji i samoregulacji w kontekście świadczenia usług medialnych na bardzo dużych platformach internetowych. Takie mechanizmy stanowią rodzaj dobrowolnej inicjatywy, na przykład w formie kodeksów postępowania, która umożliwia dostawcom usług medialnych lub ich przedstawicielom przyjmowanie między sobą i dla siebie wspólnych wytycznych, w tym dotyczących norm etycznych, korygowania błędów lub rozpatrywania skarg. Solidna, inkluzywna i powszechnie akceptowana samoregulacja mediów stanowi skuteczną gwarancję jakości i profesjonalizmu usług medialnych i ma kluczowe znaczenie dla ochrony rzetelności redakcyjnej.
- (55) Dostawcy bardzo dużych platform internetowych powinni nawiązać dialog z dostawcami usług medialnych, którzy przestrzegają norm dotyczących wiarygodności i przejrzystości i którzy uważają, że dostawcy bardzo dużych platform internetowych ustawicznie nakładają ograniczenia na ich treści lub je wstrzymują bez wystarczających podstaw, w celu znalezienia polubownego rozwiązania pozwalającego na zakończenie wszelkich nieuzasadnionych przypadków ograniczenia lub wstrzymania treści i ich uniknięcie w przyszłości. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych powinni nawiązać taki dialog w dobrej wierze, zwracając szczególną uwagę na ochronę wolności mediów i swobodny dostęp do informacji. Europejska Rada Usług Medialnych powinna informować Komisję o swoich opiniach na temat wyników tego dialogu. Komisja uwzględnia takie opinie w kontekście egzekwowania rozporządzenia (UE) 2022/2065.

- (56) Opierając się na użytecznej roli, jaką odgrywała ERGA w monitorowaniu przestrzegania przez sygnatariuszy kodeksu postępowania UE w zakresie zwalczania dezinformacji, Europejska Rada Usług Medialnych powinna, przynajmniej raz w roku, przeprowadzać zorganizowany dialog między dostawcami bardzo dużych platform internetowych, przedstawicielami dostawców usług medialnych i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego w celu wspierania dostępu do różnorodnej oferty niezależnych mediów na bardzo dużych platformach internetowych, omówienia doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie stosowania odpowiednich przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym odnośnie do procesów moderowania przez bardzo duże platformy internetowe, oraz monitorowania przestrzegania inicjatyw samoregulacyjnych mających na celu ochronę użytkowników przed szkodliwymi treściami, w tym inicjatyw mających na celu przeciwdziałanie dezinformacji. Komisja w ramach egzekwowania rozporządzenia (UE) 2022/2065 mogłaby, w stosownych przypadkach, analizować sprawozdania z wyników takiego zorganizowanego dialogu przy ocenie systemowych i pojawiających się w całej Unii kwestii problematycznych i mogłaby zwrócić się do Europejskiej Rady Usług Medialnych o wsparcie w tym zakresie.

- (57) Odbiorcy usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji powinni mieć możliwość efektywnego wyboru treści, które chcą oglądać lub odsłuchiwać, zgodnie ze swoimi preferencjami. Ich wolność wyboru treści mogą jednak ograniczać praktyki handlowe stosowane w sektorze mediów, takie jak umowy dotyczące ustalania ważności treści zawierane między dostawcami usług medialnych a producentami urządzeń lub dostawcami interfejsów użytkownika pozwalających na kontrolę dostępu i korzystania z usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji, takich jak telewizja hybrydowa lub samochodowe systemy audio, lub pozwalających na zarządzanie takim dostępem i korzystaniem. Ważność treści można ustalać na przykład na ekranie głównym urządzenia, za pomocą ustawień samego sprzętu lub skrótów programowych, aplikacji i obszarów wyszukiwania, co wpływa na zachowanie odbiorców, którzy mogą być nienależnie zachęceni do wyboru określonej oferty medialnej kosztem innej. Wybór użytkownika może również zostać ograniczony poprzez zamknięte układy preinstalowanych aplikacji. Użytkownicy powinni mieć możliwość zmiany w dowolnym momencie w sposób prosty, łatwo dostępny i przyjazny dla użytkownika konfiguracji – w tym ustawień domyślnych – urządzenia, takich jak zdalne sterowanie, lub konfiguracji interfejsu użytkownika pozwalającego na kontrolę dostępu i korzystania z usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji lub zarządzanie takim dostępem i korzystaniem. Należy rozumieć, że obejmuje to wszystkie funkcje personalizacji urządzeń lub interfejsów użytkownika, które ukierunkowują lub naprowadzają użytkowników w procesie wyboru usług medialnych lub treści, do których chcą oni uzyskać dostęp, i które umożliwiają im znalezienie lub odkrycie takich usług lub treści, z uwzględnieniem celu, jakim jest sprawiedliwy dostęp do usług medialnych w całej ich różnorodności, zarówno z punktu widzenia użytkowników, jak i dostawców usług medialnych. Prawo to nie powinno rozciągać się na indywidualne pozycje, takie jak audycje, w katalogu usług na żądanie i pozostaje ono bez uszczerbku dla środków służących zapewnieniu odpowiedniej ekspozycji audiowizualnych usług medialnych świadczonych w interesie ogólnym, wdrażanych na podstawie art. 7a dyrektywy 2010/13/UE, jak również środków wdrażanych na podstawie art. 7b tej dyrektywy, podejmowanych w interesie uzasadnionym względami polityki publicznej. Producenci, twórcy i importerzy powinni być w stanie wykazać rzeczywistą przyjazność dla użytkownika wymaganej funkcji przy wprowadzaniu swoich produktów na rynek. Państwa członkowskie powinny zapewnić, za pomocą odpowiednich środków, aby urządzenia i interfejsy wprowadzane na ich rynek przez istotnych uczestników rynku spełniały odpowiednie wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu. Można to osiągnąć poprzez monitorowanie stosowania i skuteczności działań podejmowanych przez takich uczestników rynku.

- (58) Identyfikacja wizualna dostawców usług medialnych obejmuje marki, loga, znaki towarowe lub inne cechy charakterystyczne i umożliwia odbiorcom usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji łatwe ustalenie, kto ponosi odpowiedzialność redakcyjną za daną usługę. Identyfikacja wizualna jest również kluczowym atutem konkurencyjnym dla dostawców usług medialnych, umożliwiając im wyróżnianie ich oferty medialnej na rynku. W związku z tym ważne jest zachowanie identyfikacji wizualnej dostawców usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji, gdy użytkownicy uzyskują dostęp do ich usług medialnych za pośrednictwem różnych urządzeń i interfejsów użytkownika. W tym celu producenci, twórcy i importerzy urządzeń i interfejsów użytkownika powinni zapewnić, aby taka identyfikacja wizualna przekazana przez danego dostawcę usług medialnych nie została usunięta lub zmodyfikowana.
- (59) Aby zapewnić równe warunki działania w świadczeniu różnorodnych usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji w obliczu postępu technologicznego na rynku wewnętrznym oraz aby zapewnić sprawiedliwy dostęp do usług medialnych w całej ich różnorodności, konieczne jest promowanie opracowywania wspólnych zharmonizowanych norm dla urządzeń i interfejsów użytkownika pozwalających na kontrolę dostępu i korzystania z usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji lub zarządzanie takim dostępem i korzystaniem lub też norm dla sygnałów cyfrowych przesyłających treści ze źródła do miejsca docelowego. W tym kontekście ważne jest unikanie rozbieżnych norm technicznych tworzących bariery i dodatkowe koszty dla branży i konsumentów, przy jednoczesnym zachęcaniu do opracowywania rozwiązań mających na celu realizację istniejących obowiązków dotyczących usług medialnych.

- (60) Różne środki legislacyjne, regulacyjne lub administracyjne mogą być uzasadnione i sprzyjać pluralizmowi mediów. Niektóre środki mogą jednak utrudniać korzystanie ze swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług w sektorze mediów lub czynić je mniej atrakcyjnym, ze szkodą dla pluralizmu mediów lub niezależności redakcyjnej dostawców usług medialnych działających na rynku wewnętrznym. Tego typu środki mogą przybierać różne formy, na przykład przepisów służących ograniczeniu własności przedsiębiorstw medialnych przez inne przedsiębiorstwa działające w sektorze mediów lub w sektorach niezwiązanych z mediami. Obejmują one również decyzje związane z udzielaniem koncesji, takie jak cofnięcie koncesji dostawców usług medialnych lub utrudnianie ich udzielenia na kolejny okres, oraz decyzje dotyczące zezwoleń dla tych dostawców lub dotyczące wcześniejszego powiadomienia. Aby ograniczyć ich ewentualny negatywny wpływ na pluralizm mediów lub niezależność redakcyjną dostawców usług medialnych działających na rynku wewnętrznym oraz aby osiągnąć wyższy poziom pewności prawa na wewnętrznym rynku usług medialnych, ważne jest, aby takie środki były zgodne z zasadami obiektywnego uzasadnienia, przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności. Środki administracyjne, które mogą mieć wpływ na pluralizm mediów lub niezależność redakcyjną, powinny być przyjmowane w przewidywalnych ramach czasowych. Takie ramy czasowe powinny być wystarczająco długie, aby zapewnić dostawcom usług medialnych możliwość przeprowadzenia odpowiedniej oceny środków i ich przewidywalnych konsekwencji. Ponadto dostawcy usług medialnych, których środki regulacyjne lub administracyjne dotyczą indywidualnie i bezpośrednio, powinni mieć prawo odwołania się od takich środków do niezależnego organu odwoławczego. Jeżeli organ odwoławczy nie jest sądem, powinien dysponować odpowiednimi zasobami niezbędnymi do skutecznego funkcjonowania.

- (61) Bez uszczerbku dla stosowania unijnych reguł konkurencji i pomocy państwa oraz środków krajowych wprowadzonych zgodnie z tymi regułami, ważne jest, aby Europejska Rada Usług Medialnych – w przypadkach gdy krajowe środki regulacyjne lub administracyjne mogłyby w znaczący sposób wpłynąć na działalność dostawców usług medialnych na rynku wewnętrznym – była uprawniona do wydawania opinii. Opinie Europejskiej Rady Usług Medialnych powinny koncentrować się na środkach krajowych, które mogą potencjalnie zakłócić działalność dostawców usług medialnych na rynku wewnętrznym, na przykład poprzez uniemożliwianie lub utrudnianie ich funkcjonowania w taki sposób, że świadczenie przez tych dostawców usług medialnych na danym rynku jest poważnie zakłócone. Dotyczyłoby to na przykład sytuacji, w której krajowy środek administracyjny jest skierowany konkretnie do dostawcy usług medialnych świadczącego usługi do więcej niż jednego państwa członkowskiego, lub gdy taki środek dotyczy dostawcy usług medialnych, który – między innymi ze względu na jego udział w rynku, zasięg w docieraniu do odbiorców lub stopień rozpowszechnienia – ma znaczny wpływ na kształtowanie opinii publicznej w danym państwie członkowskim, a środek ten uniemożliwia takiemu dostawcy usług medialnych skuteczne funkcjonowanie na danym rynku lub wejście na nowy rynek. Europejska Rada Usług Medialnych może wydawać takie opinie z własnej inicjatywy, a na wniosek Komisji powinna wydawać takie opinie. Europejska Rada Usług Medialnych powinna być również uprawniona do wydawania opinii na temat takich środków na wniosek dostawców usług medialnych, których dany środek indywidualnie i bezpośrednio dotyczy. W tym celu dany dostawca usług medialnych powinien przedłożyć Europejskiej Radzie Usług Medialnych należycie umotywowany i uzasadniony wniosek. We wniosku tym dany dostawca usług medialnych powinien w szczególności wskazać, czy wyczerpał już wszystkie dostępne krajowe środki odwoławcze w drodze zaskarżenia kwestionowanych środków przed sądami krajowymi lub innymi właściwymi krajowymi władzami lub organami oraz rodzaj decyzji, które wydano w wyniku skorzystania z takich środków odwoławczych. We wniosku należy wskazać, dlaczego dany dostawca usług medialnych uważa, że kwestionowany środek lub kwestionowane środki znacząco wpływają na jego działalność na rynku wewnętrznym oraz powody, dla których uważa, że taki środek lub środki bezpośrednio i indywidualnie wpływają na jego sytuację prawną.

- (62) Koncentracje na rynku mediów są na terytorium Unii oceniane w zróżnicowany sposób z punktu widzenia pluralizmu mediów. Przepisy i procedury dotyczące oceny koncentracji na rynku mediów różnią się w całej Unii. Niektóre państwa członkowskie opierają się wyłącznie na ocenie zgodności z regułami konkurencji, natomiast inne dysponują specjalnymi ramami dla oceny koncentracji szczególnie pod kątem pluralizmu mediów. Rozwiązania stosowane przez tę drugą grupę państw znacznie różnią się od siebie. W niektórych przypadkach wszystkie transakcje medialne podlegają kontroli, niezależnie od tego, czy osiągają one określone progi, natomiast w innych przypadkach ocenę przeprowadza się jedynie w sytuacji przekroczenia określonych progów lub spełnienia pewnych kryteriów jakościowych. Na przykład do celów takiej oceny niektóre państwa członkowskie stosują mnożniki przychodów w celu zapewnienia, aby zagrożenia dla konkurencji nie pozostawały niewykryte, i przeprowadzają kontrolę nawet wtedy, gdy odnośne przedsiębiorstwa medialne mają niskie przychody. Procedury kontroli transakcji rynkowych z punktu widzenia pluralizmu mediów, jeśli istnieją, również są zróżnicowane. Kontrola taka jest często przeprowadzana niezależnie przez organ regulacyjny ds. mediów w drodze samodzielnej oceny lub przez właściwy organ z udziałem organu regulacyjnego ds. mediów w drodze przedstawienia opinii, która może mieć formę samodzielnego wkładu lub pisemnych uwag lub komentarzy w kontekście trwającej oceny. Niektóre przepisy krajowe umożliwiają ministerstwom lub organom rządowym ingerowanie w kontrolę rynku mediów prowadzoną ze względów pozaekonomicznych – począwszy od ochrony pluralizmu mediów po ochronę bezpieczeństwa publicznego lub innych kwestii leżących w interesie ogólnym.

- (63) Rozbieżności i brak koordynacji między przepisami i procedurami państw członkowskich mającymi zastosowanie do koncentracji na rynku mediów mogą skutkować brakiem pewności prawa oraz regulacyjnymi, administracyjnymi lub gospodarczymi obciążeniami dla przedsiębiorstw medialnych, które chcą prowadzić działalność transgraniczną; zakłócona tym samym zostaje konkurencja na wewnętrznym rynku usług medialnych. W niektórych przypadkach środki krajowe w tym obszarze mogą skutecznie uniemożliwić przedsiębiorstwu medialnemu mającemu siedzibę w Unii wejście na inny rynek krajowy, jeśli środki te nie są rzeczywiście ukierunkowane na propagowanie pluralizmu mediów¹⁷. W rezultacie zamiast osiągnąć większy pluralizm mediów, wzmocniona może zostać dynamika sprzyjająca oligopolom na rynku mediów. W celu zmniejszenia przeszkód ograniczających dostawcom usług medialnych możliwości działania na rynku wewnętrznym ważne jest, aby w niniejszym rozporządzeniu określone zostały wspólne ramy oceny koncentracji na rynku mediów dla całej Unii.

¹⁷ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 3 września 2020 r., *Vivendi SA przeciwko Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni*, C-719/18, ECLI:EU:C:2020:627

- (64) Media odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu opinii publicznej i zapewnianiu obywatelom informacji istotnych z punktu widzenia aktywnego uczestnictwa w procesach demokratycznych. Z tego względu państwa członkowskie, niezależne od ocen przeprowadzanych w ramach prawa konkurencji, powinny ustanowić w prawie krajowym przepisy i procedury umożliwiające ocenę koncentracji na rynku mediów, które mogłyby mieć znaczący wpływ na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną. W tym kontekście pluralizm mediów należy rozumieć jako możliwość dostępu do różnych usług medialnych i treści medialnych odzwierciedlających różnorodne opinie, głosy i analizy. Krajowe przepisy i procedury mogą oddziaływać na swobodę świadczenia usług medialnych na rynku wewnętrznym, a więc muszą mieć odpowiednie ramy oraz muszą być przejrzyste, obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne. Przez koncentrację na rynku mediów podlegające takim przepisom należy rozumieć koncentracje, które mogą prowadzić do sytuacji, w której jeden podmiot kontroluje dany rynek, a zatem wywiera znaczny wpływ na kształtowanie opinii publicznej na danym rynku mediów w co najmniej jednym państwie członkowskim, lub posiada znaczne udziały w takim rynku. Ważnym kryterium, które należy brać pod uwagę, jest zjawisko ograniczania przeciwstawnych opinii na danym rynku w wyniku koncentracji na rynku mediów.

- (65) Krajowe władze lub organy regulacyjne posiadające określoną wiedzę specjalistyczną w obszarze pluralizmu mediów, o ile same nie są wyznaczonymi władzami lub organami, powinny brać udział w ocenie wpływu koncentracji na rynku mediów na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną. Udział tych krajowych władz lub organów regulacyjnych powinien mieć charakter merytoryczny, na przykład poprzez zapewnienie, aby ich opinie były brane pod uwagę przy ocenie konkurencji. Z myślą o zwiększeniu pewności prawa i zapewnieniu, aby krajowe przepisy i procedury, umożliwiające ocenę koncentracji na rynku mediów, które mogłyby mieć znaczący wpływ na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną, faktycznie służyły ochronie pluralizmu mediów i niezależności redakcyjnej, ważne jest, aby z wyprzedzeniem określić obiektywne, niedyskryminacyjne i proporcjonalne kryteria zgłaszania i oceny wpływu koncentracji na rynku mediów na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną.,
- (66) Jeżeli koncentracja na rynku mediów stanowi koncentrację objętą zakresem stosowania rozporządzenia (WE) nr 139/2004, stosowanie niniejszego rozporządzenia lub przepisów i procedur przyjętych przez państwa członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia nie powinno mieć wpływu na stosowanie art. 21 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 i powinno być niezależne od stosowania tego przepisu. Wszelkie środki wprowadzane przez wyznaczone krajowe władze lub organy regulacyjne lub uczestniczące krajowe władze lub organy regulacyjne na podstawie oceny koncentracji na rynku mediów, które mogłyby mieć znaczący wpływ na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną, powinny mieć zatem na celu ochronę uzasadnionych interesów w rozumieniu art. 21 ust. 4 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 139/2004 i powinny być zgodne z ogólnymi zasadami i innymi przepisami prawa Unii. Niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla bardziej szczególnych przepisów krajowych mających zastosowanie do koncentracji na rynku mediów mających miejsce w szczególności na poziomie regionalnym lub lokalnym.

- (67) Europejska Rada Usług Medialnych powinna być uprawniona do wydawania opinii na temat projektów ocen przygotowanych przez wyznaczone krajowe władze lub organy regulacyjne lub projektów opinii przygotowanych przez uczestniczące krajowe władze lub organy regulacyjne, gdy koncentracje na rynku mediów mogłyby wpłynąć na funkcjonowanie wewnętrznego rynku usług medialnych. Może mieć to miejsce, na przykład, w sytuacji, gdy takie koncentracje obejmują przejęcia dokonywane przez przedsiębiorstwo mające siedzibę w innym państwie członkowskim lub prowadzące działalność transgraniczną lub przejęcia, których przedmiotem jest tego rodzaju przedsiębiorstw, lub gdy w wyniku danej koncentracji dostawcy usług medialnych uzyskają znaczny wpływ na kształtowanie opinii publicznej na danym rynku mediów, co może mieć skutki dla odbiorców na rynku wewnętrznym. W przypadkach gdy odpowiednie władze lub organy nie oceniły lub nie mogły ocenić na poziomie krajowym wpływu koncentracji na rynku mediów na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną lub w przypadku gdy krajowe władze lub organy regulacyjne nie skonsultowały się z Europejską Radą Usług Medialnych w sprawie koncentracji na rynku mediów, jeżeli uznaje się, że mogłaby ona wpłynąć na funkcjonowanie wewnętrznego rynku usług medialnych, Europejska Rada Usług Medialnych może wydać opinię z własnej inicjatywy, a na wniosek Komisji powinna wydać opinię. W tym kontekście Komisja powinna zachować możliwość wydawania własnych opinii.

- (68) Aby zapewnić pluralistyczne rynki mediów, krajowe władze lub organy i Europejska Rada Usług Medialnych powinny uwzględniać elementy określone w niniejszym rozporządzeniu. W szczególności krajowe władze lub organy i Europejska Rada Usług Medialnych powinny rozważyć przewidywany wpływ koncentracji na rynku mediów na pluralizm mediów, w tym w szczególności skutki dla kształtowania opinii publicznej, uwzględniając środowisko internetowe. W tym względzie, w szczególności gdy ma to znaczenie dla oceny potencjalnego wpływu na kształtowanie opinii publicznej na znacznej części danego rynku mediów, krajowe władze lub organy i Europejska Rada Usług Medialnych powinny uwzględnić zasięg geograficzny podmiotów uczestniczących w koncentracji na rynku mediów. Jednocześnie powinny one rozważyć, czy inne media prezentujące odmienne i alternatywne treści nadal współistniałyby na danym rynku lub rynkach, gdyby doszło do danej koncentracji na rynku mediów. W przypadku oceny gwarancji niezależności redakcyjnej, krajowe władze lub organy i Europejska Rada Usług Medialnych powinny dokonać analizy ewentualnego ryzyka nadmiernej ingerencji ze strony uczestników przyszłej struktury własności, kierownictwa lub zarządzania w decyzje redakcyjne przejętej lub połączonej jednostki. Krajowe władze lub organy i Europejska Rada Usług Medialnych powinny również uwzględnić istniejące lub planowane gwarancje wewnętrzne służące ochronie standardów etycznych i zawodowych oraz niezależności decyzji redakcyjnych podejmowanych w obrębie uczestniczących przedsiębiorstw medialnych. Oceniając ewentualny wpływ koncentracji na rynku mediów na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną, krajowe władze lub organy i Europejska Rada Usług Medialnych powinny również rozważyć skutki danej koncentracji dla stabilności gospodarczej jednostki lub jednostek uczestniczących w tej koncentracji. Powinny one również rozważyć, czy jednostka lub jednostki uczestniczące w danej koncentracji byłyby stabilne gospodarczo w przypadku braku koncentracji, tj. czy byłyby w stanie w perspektywie średnioterminowej nadal świadczyć i dalej rozwijać na rynku rentowne, technologicznie dostosowane, wysokiej jakości usługi medialne z wykorzystaniem odpowiednich zasobów. Krajowe władze lub organy i Europejska Rada Usług Medialnych powinny również uwzględnić, w stosownych przypadkach, zobowiązania, jakie każda z uczestniczących stron mogłaby zaoferować w celu zapewnienia, aby odpowiednia koncentracja na rynku mediów gwarantowała pluralizm mediów i niezależność redakcyjną. W stosownych przypadkach krajowe władze lub organy w swoich ocenach i Europejska Rada Usług Medialnych w swoich opiniach powinny również uwzględniać ustalenia dotyczące pluralizmu mediów i wolności mediów zawarte w rocznych sprawozdaniach Komisji na temat praworządności.

- (69) Pomiar odbiorców ma bezpośredni wpływ na przydział i ceny reklam, które stanowią jedno z głównych źródeł przychodów dla sektora mediów. Jest to kluczowe narzędzie służące do oceny wyników treści medialnych i umożliwiające poznanie preferencji odbiorców w celu planowania przyszłej produkcji treści. Oznacza to, że podmioty działające na rynku mediów, w szczególności dostawcy usług medialnych i reklamodawcy, powinni mieć możliwość polegania na obiektywnych i porównywalnych danych dotyczących odbiorców, uzyskanych z wykorzystaniem przejrzystych, bezstronnych i weryfikowalnych rozwiązań w zakresie pomiaru odbiorców. Zasadniczo pomiar odbiorców powinien być prowadzony zgodnie z powszechnie uznawanymi branżowymi mechanizmami samoregulacji. W ekosystemie mediów pojawiły się jednak pewne nowe podmioty, takie jak platformy internetowe, które nie stosują się do branżowych standardów lub najlepszych praktyk uzgodnionych w ramach odpowiednich branżowych mechanizmów samoregulacji, i które świadczą swoje usługi własnego pomiaru odbiorców bez udostępniania informacji na temat stosowanych metod. Może to skutkować rozwiązaniami w zakresie pomiaru odbiorców, które nie będą porównywalne, asymetrią informacji wśród podmiotów działających na rynku mediów oraz potencjalnymi zakłóceniami na rynku, ze szkodą dla równości szans działających na rynku dostawców usług medialnych. W związku z tym ważne jest, aby systemy i metody pomiaru odbiorców udostępniane na rynku zapewniały odpowiedni poziom przejrzystości, bezstronności, inkluzywności, proporcjonalności, niedyskryminacji, porównywalności i weryfikowalności.

- (70) Istotni uczestnicy rynku tradycyjnie uzgadniają zestaw metod pomiarowych w celu przeprowadzania pomiaru odbiorców w przejrzysty i wiarygodny sposób oraz opracowywania bezstronnych i wiarygodnych wskaźników odniesienia stosowanych przy ocenie wyników treści medialnych i reklamowych. Te metody pomiarowe są odzwierciedlone w odpowiednich branżowych standardach i najlepszych praktykach albo są organizowane i konsolidowane przez organy samoregulacyjne, takie jak wspólne komisje branżowe, które ustanowiono w kilku państwach członkowskich i które skupiają wszystkie kluczowe podmioty działające w sektorze mediów i reklamy. Aby zwiększyć weryfikowalność, wiarygodność i porównywalność metod pomiaru odbiorców, w szczególności w internecie, na dostawców systemów własnego pomiaru odbiorców, którzy nie postępują zgodnie z odpowiednimi branżowymi standardami i najlepszymi praktykami lub którzy nie stosują wskaźników odniesienia uzgodnionych na forum odpowiednich organów samoregulacyjnych, należy nałożyć obowiązki w zakresie przejrzystości. W ramach tych obowiązków tego typu podmioty powinny udzielać reklamodawcom i dostawcom usług medialnych lub stronom działającym w ich imieniu – na wniosek i w miarę możliwości – informacji na temat stosowanych metod pomiaru odbiorców. Informacje te mogą obejmować elementy, takie jak wielkość mierzonej próby, definicję mierzonych wskaźników, mierniki, metody pomiaru, okres objęty pomiarem, zakres pomiaru oraz margines błędu. Aby zapewnić odpowiedni poziom skuteczności tych obowiązków w zakresie przejrzystości i zwiększyć wiarygodność systemów własnego pomiaru odbiorców, przyjęte metody i sposób, w jaki są one stosowane, powinny podlegać co roku niezależnym audytom. Ponadto, aby pomóc w wypracowaniu równych warunków działania oraz w zachęcaniu do jasności i możliwości kwestionowania odpowiednich informacji dostarczonych na rzecz rynku, kluczowe znaczenie ma również udostępnienie wyników pomiaru odbiorców.

Z tego powodu dostawcy usług medialnych powinni mieć – w odniesieniu do swoich treści i usług medialnych – możliwość zwrócenia się do dostawców systemów własnego pomiaru odbiorców z wnioskiem o przekazanie informacji na temat wyników pomiaru odbiorców. W szczególności dostawcy systemów własnego pomiaru odbiorców powinni zapewnić, aby informacje te były przekazywane w formie standardu branżowego, zawierały odpowiednie dane niezagregowane, były wysokiej jakości i na tyle szczegółowe, aby umożliwić dostawcom usług medialnych, którzy zwrócili się z wnioskiem, przeprowadzenie skutecznej i miarodajnej oceny zasięgu i wyników ich treści i usług medialnych. Potrzebę zwiększenia przejrzystości i możliwości kwestionowania systemów własnego pomiaru odbiorców należy pogodzić ze swobodą dostawców systemów pomiaru odbiorców w zakresie opracowywania ich własnych systemów pomiaru – w ramach swobody prowadzenia działalności gospodarczej. W szczególności obowiązki w zakresie przejrzystości nałożone na dostawców systemów pomiaru odbiorców w niniejszym rozporządzeniu powinny pozostawać bez uszczerbku dla ochrony tajemnic przedsiębiorstwa tych dostawców, które zostały zdefiniowane w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943¹⁸. Obowiązki nałożone w niniejszym rozporządzeniu powinny również pozostawać bez uszczerbku dla obowiązków mających zastosowanie do dostawców usług pomiaru odbiorców określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/1150 lub rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1925¹⁹, w tym obowiązków dotyczących plasowania, faworyzowania własnych produktów lub usług lub zapewniania dostępu do narzędzi pomiaru wyników i odpowiednich danych.

¹⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz.U. L 157 z 15.6.2016, s. 1).

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1925 z dnia 14 września 2022 r. w sprawie kontestowalnych i uczciwych rynków w sektorze cyfrowym oraz zmiany dyrektyw (UE) 2019/1937 i (UE) 2020/1828 (akt o rynkach cyfrowych) (Dz.U. L 265 z 12.10.2022, s. 1)

- (71) Kodeksy postępowania opracowane przez dostawców systemów pomiaru odbiorców albo przez reprezentujące ich organizacje lub stowarzyszenia, wspólnie z dostawcami usług medialnych i dostawcami platform internetowych, jak również z reprezentującymi ich organizacjami i innymi istotnymi stronami, mogą przyczyniać się do skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia, należy zatem zachęcać do tworzenia takich kodeksów. Powszechnie uznawane w branży medialnej mechanizmy samoregulacji są już wykorzystywane do propagowania wysokich norm jakościowych w obszarze pomiaru odbiorców, zapewniając bezstronność pomiarów i porównywalność wyników. Dalszy rozwój takich mechanizmów można uznać za skuteczne narzędzie uzgadniania przez branżę praktycznych rozwiązań koniecznych do zapewnienia, aby systemy pomiaru odbiorców i stosowane w ich ramach metody były zgodne z zasadami przejrzystości, bezstronności, inkluzywności, proporcjonalności, niedyskryminacji, porównywalności i weryfikowalności. Przy sporządzaniu takich kodeksów postępowania, w porozumieniu ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, a zwłaszcza z dostawcami usług medialnych i dostawcami platform internetowych, można w szczególności brać pod uwagę coraz większą cyfryzację sektora mediów i potrzebę zwiększenia porównywalności poszczególnych dostępnych na rynku rozwiązań służących pomiarowi odbiorców. Porównywalność wyników pomiaru odbiorców ma w istocie kluczowe znaczenie dla osiągnięcia równych warunków działania wśród podmiotów działających na rynku mediów, ponieważ pozwala ona dostawcom usług medialnych i reklamodawcom lepiej zmierzyć sukces ich oferty, z której użytkownicy w coraz większym wymiarze korzystają za pośrednictwem różnych urządzeń i platform. Z tego względu należy zachęcać odpowiednie podmioty branżowe do stosowania kodeksów postępowania i innych mechanizmów samoregulacji w celu wspierania rozwoju rozwiązań w zakresie pomiaru odbiorców, które będą porównywalne w ramach różnych mediów i platform. Ponadto takie kodeksy postępowania powinny również wspierać opracowywanie rozwiązań zapewniających właściwy pomiar odbiorców w przypadku małych dostawców usług medialnych.

- (72) Środki publiczne przydzielone na reklamę państwową oraz na umowy dostawy lub umowy o świadczenie usług są dla wielu dostawców usług medialnych i dostawców platform internetowych ważnym źródłem przychodów przyczyniającym się do poprawy ich stabilności gospodarczej. Aby zapewnić równe szanse na rynku wewnętrznym, dostęp do takich środków powinien zostać zapewniony w sposób niedyskryminacyjny każdemu dostawcy usług medialnych lub dostawcy platform internetowych z dowolnego państwa członkowskiego, który może dotrzeć, odpowiednio, do niektórych lub wszystkich istotnych członków społeczeństwa. Ponadto środki publiczne przydzielone na reklamę państwową oraz na umowy dostawy lub umowy o świadczenie usług mogą sprawić, że dostawcy usług medialnych i dostawcy platform internetowych będą podatni na nadmierny wpływ państwa lub partykularne interesy ze szkodą dla swobody świadczenia usług i praw podstawowych. Niejasny i stronniczy przydział takich środków stanowi zatem potężne narzędzie umożliwiające wywieranie wpływu na wolność redakcyjną dostawców usług medialnych, ich „zawłaszczanie” lub ich ukryte subsydiowanie w celu zyskania nieuczciwej przewagi politycznej lub komercyjnej lub przychylnych relacji. Kwestie dotyczące środków publicznych przydzielanych na reklamę państwową oraz na umowy dostawy lub umowy o świadczenie usług są częściowo regulowane przez fragmentaryczne ramy obejmujące przepisy dotyczące mediów i unijne przepisy dotyczące zamówień publicznych, co nie zapewnia wystarczającej ochrony przed preferencyjną lub stronniczą dystrybucją. W szczególności dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE²⁰ nie ma zastosowania do zamówień publicznych na usługi nabycia, opracowania, produkcji lub koprodukcji materiałów do audycji przeznaczonych na potrzeby audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych. Odnoszące się do mediów przepisy dotyczące środków publicznych przydzielanych na reklamę państwową oraz na umowy dostawy lub umowy o świadczenie usług, o ile istnieją, znacząco różnią się w poszczególnych państwach członkowskich. Może to prowadzić do asymetrii informacji dla podmiotów działających na rynku mediów i negatywnie wpływać na transgraniczną działalność gospodarczą na wewnętrznym rynku usług medialnych. Co najważniejsze, może to zakłócać konkurencję, zniechęcać do inwestycji i szkodzić równym warunkom działania na wewnętrznym rynku usług medialnych.

²⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

- (73) Aby zapewnić niezakłóconą konkurencję między dostawcami usług medialnych i platformami internetowymi oraz uniknąć ryzyka przekazywania ukrytych subsydiów i wywierania nadmiernego wpływu politycznego na media, należy ustanowić wspólne wymogi dotyczące przejrzystości, obiektywności, proporcjonalności i niedyskryminacji przy przydziale środków publicznych lub innych zasobów państwowych na rzecz dostawców usług medialnych i dostawców platform internetowych z przeznaczeniem na reklamę państwową lub zakup od tych dostawców towarów lub usług innych niż reklama państwowa, takich jak produkcje audiowizualne, dane rynkowe lub usługi konsultingowe lub szkoleniowe. W miarę możliwości, przy należytym uwzględnieniu krajowej i lokalnej specyfiki odpowiednich rynków mediów, krajowych modeli zarządzania i podziału kompetencji między poziomem krajowym, regionalnym i lokalnym w państwach członkowskich oraz biorąc pod uwagę w szczególności kwotę przydzielanych zasobów państwowych i liczbę potencjalnych dostawców odpowiednich usług reklamowych lub odpowiednich towarów lub usług innych niż reklama, przydział taki powinien mieć na celu zapewnienie pluralizmu mediów, w szczególności poprzez przynoszenie korzyści różnym dostawcom usług medialnych i dostawcom platform internetowych. Taki przydział nie powinien skutkować nieuzasadnionymi i nieproporcjonalnymi korzyściami dla niektórych dostawców. W celu zapewnienia wysokiego poziomu przejrzystości, ważne jest, aby kryteria i procedury stosowane przy przydziale dostawcom usług medialnych i dostawcom platform internetowych środków publicznych na reklamę państwową lub na umowy dostawy lub umowy o świadczenie usług były z wyprzedzeniem podawane do wiadomości publicznej za pomocą środków elektronicznych i w sposób przyjazny dla użytkownika.

Wspólne wymogi dotyczące reklamy państwowej i umów dostawy lub umów o świadczenie usług powinny obejmować przydział środków publicznych w sposób bezpośredni, jak i pośredni, na przykład za pośrednictwem wyspecjalizowanych pośredników, takich jak agencje reklamowe i dostawcy giełd reklamowych. Konieczne jest również ustanowienie wspólnych wymogów dotyczących publikowania informacji na temat beneficjentów wydatków na reklamę państwową oraz wydanych kwot. Ważne jest, aby państwa członkowskie udostępniały publicznie niezbędne informacje odnoszące się do reklamy państwowej w formie elektronicznej, dzięki której można z łatwością przeglądać te informacje, uzyskać do nich dostęp i je pobrać, zgodnie z unijnymi i krajowymi przepisami dotyczącymi tajemnicy handlowej. Konieczne jest również, aby krajowe władze lub organy regulacyjne lub inne właściwe niezależne władze lub organy w państwach członkowskich monitorowały przydział środków publicznych na reklamę państwową na rzecz dostawców usług medialnych i dostawców platform internetowych oraz przygotowywały sprawozdania na ten temat. Na wniosek krajowych władz lub organów regulacyjnych lub innych właściwych niezależnych władz lub organów, organy i podmioty publiczne powinny przekazywać im dodatkowe informacje niezbędne do oceny kompletności publikowanych informacji oraz kryteriów i procedur stosowanych w odniesieniu do przydziału takich środków. Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć wpływu na stosowanie unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych i pomocy państwa.

- (74) Komisja powinna zapewnić, aby ryzyka dla funkcjonowania wewnętrznego rynku usług medialnych były niezależnie i nieustannie monitorowane w ramach działań służących poprawie funkcjonowania wewnętrznego rynku usług medialnych (zwane dalej „monitorowaniem”). Monitorowanie powinno służyć zapewnieniu szczegółowych danych i ocen jakościowych, w tym dotyczących stopnia koncentracji na rynku mediów na poziomie krajowym i regionalnym oraz ryzyka zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje. Monitorowanie powinno być prowadzone niezależnie przez wyspecjalizowaną jednostkę akademicką we współpracy z naukowcami z państw członkowskich na podstawie rzetelnego wykazu kluczowych wskaźników wydajności i zabezpieczeń metodologicznych. Komisja w porozumieniu z Europejską Radą Usług Medialnych powinna opracować i regularnie aktualizować kluczowe wskaźniki wydajności i zabezpieczenia metodologiczne. Ze względu na szybko zmieniający się charakter ryzyk i rozwój technologiczny na wewnętrznym rynku usług medialnych monitorowanie powinno służyć ocenianiu przyszłej efektywności ekonomicznej wewnętrznego rynku usług medialnych, aby ostrzegać o słabych punktach w zakresie pluralizmu mediów i niezależności redakcyjnej oraz wspierać działania na rzecz poprawy zarządzania, jakości danych i zarządzania ryzykiem. Monitorowanie powinno obejmować w szczególności poziom działalności i inwestycji transgranicznych, współpracę regulacyjną i zbieżność przepisów w zakresie regulacji mediów, przeszkody w świadczeniu usług medialnych, w tym w otoczeniu cyfrowym, pozycję zajmowaną przez dostawców usług medialnych w otoczeniu cyfrowym oraz przejrzystość i sprawiedliwość przydziału zasobów gospodarczych na wewnętrznym rynku usług medialnych.

W ramach monitorowania należy również brać pod uwagę szersze tendencje na wewnętrznym rynku usług medialnych i na krajowych rynkach mediów oraz przepisy prawa krajowego wpływające na dostawców usług medialnych. Ponadto w ramach monitorowania należy zapewnić ogólny przegląd środków wprowadzonych przez dostawców usług medialnych w celu zagwarantowania niezależności decyzji redakcyjnych, w tym środków zaproponowanych w zaleceniu (UE) 2022/1634, oraz analizę ich potencjału w zakresie ograniczania ryzyka dla funkcjonowania wewnętrznego rynku usług medialnych. Aby zapewnić najwyższe normy w zakresie takiego monitorowania, powinna w nim z odpowiednim zaangażowaniem uczestniczyć Europejska Rada Usług Medialnych, z racji tego, że zrzesza podmioty posiadające wiedzę specjalistyczną w zakresie rynku mediów. Ponadto w stosownych przypadkach monitorowanie powinno uwzględniać ustalenia platformy Rady Europy propagującej ochronę dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy oraz ustalenia wynikające z mechanizmu szybkiego reagowania w kwestii wolności mediów, z uwagi na ich skuteczność w identyfikowaniu ryzyka lub zagrożeń dla dziennikarzy i dostawców usług medialnych, które mogą mieć również wpływ na wewnętrzny rynek usług medialnych.

- (75) Należy przypomnieć, że Komisja ma obowiązek monitorować stosowanie niniejszego rozporządzenia zgodnie z zakresem swoich obowiązków na podstawie art. 17 TUE. Dlatego też Komisja w swoim komunikacie z dnia 19 stycznia 2017 r. pt. „Prawo Unii: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu” stwierdziła, że ważne jest, aby Komisja koncentrowała swoje wysiłki w zakresie egzekwowania prawa na najpoważniejszych naruszeniach prawa Unii, które mają wpływ na interesy jej obywateli i przedsiębiorstw, oraz uznawała takie wysiłki za kwestie priorytetowe.

- (76) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania wewnętrznego rynku usług medialnych, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, gdyż działając samodzielnie, nie mogą one osiągnąć niezbędnej harmonizacji i współpracy, lub mogą nie mieć ku temu odpowiednich zachęt, natomiast ze względu na coraz bardziej cyfrową i transgraniczną produkcję, dystrybucję i konsumpcję treści medialnych oraz wyjątkową rolę usług medialnych możliwe jest lepsze osiągnięcie tego celu na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (77) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie, w szczególności w jej art. 7, 8, 11, 16, 47, 50 i 52. W związku z tym niniejsze rozporządzenie powinno być interpretowane i stosowane z należyтым uwzględnieniem tych praw i zasad. W szczególności żadnego przepisu niniejszego rozporządzenia nie należy interpretować jako ingerencji w swobodny dostęp do informacji, wolność redakcyjną lub wolność prasy zagwarantowanych w krajowych przepisach prawa konstytucyjnego zgodnych z postanowieniami Karty lub jako zachęty dla państw członkowskich do wprowadzania wymogów dotyczących treści redakcyjnych w publikacjach prasowych.

- (78) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725²¹ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 11 listopada 2022 r.²²,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

²¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

²² Dz.U. C 487 z 22.12.2022, s. 9.

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie określa wspólne przepisy dotyczące prawidłowego funkcjonowania wewnętrznego rynku usług medialnych oraz ustanawia Europejską Radę Usług Medialnych, przy jednoczesnym zagwarantowaniu niezależności i pluralizmu usług medialnych.
2. Niniejsze rozporządzenie nie wpływa na przepisy określone w:
 - a) dyrektywie 2000/31/WE;
 - b) dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790²³;
 - c) rozporządzeniu (UE) 2019/1150;
 - d) rozporządzeniu (UE) 2022/2065;
 - e) rozporządzeniu (UE) 2022/1925;

²³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE (Dz.U. L 130 z 17.5.2019, s. 92).

f) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/...²⁴⁺;

g) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679²⁵.

3. Niniejsze rozporządzenie nie wpływa na możliwość przyjmowania przez państwa członkowskie bardziej szczególnych lub surowszych przepisów w dziedzinach objętych rozdziałem II, rozdziałem III sekcja 5 i art. 25, pod warunkiem że takie przepisy będą zapewniały wyższy poziom ochrony pluralizmu mediów lub niezależności redakcyjnej zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz będą zgodne z prawem Unii.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „usługa medialna” oznacza usługę w rozumieniu art. 56 i 57 TFUE, przy czym podstawowym celem tej usługi lub jej dającej się oddzielić części jest dostarczanie dowolnymi środkami ogółowi odbiorców audycji lub publikacji prasowych, za które odpowiedzialność redakcyjną ponosi dostawca usług medialnych, w celach informacyjnych, rozrywkowych lub edukacyjnych;

²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/... z dnia ... w sprawie przejrzystości i targetowania reklamy politycznej (Dz.U. L, ..., ELI: ...).

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w tekście numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 90/23 (2021/0381(COD)) oraz podać w przypisie numer, datę i odniesienie do Dz.U. tego rozporządzenia).

²⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- 2) „dostawca usług medialnych” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która prowadzi działalność zawodową polegającą na świadczeniu usługi medialnej i która ponosi odpowiedzialność redakcyjną za wybór treści usługi medialnej oraz decyduje o sposobie zestawienia tej treści;
- 3) „dostawca publicznych usług medialnych” oznacza dostawcę usług medialnych, któremu powierzono realizację misji publicznej na mocy prawa krajowego i który otrzymuje krajowe środki publiczne na realizację takiej misji;
- 4) „audycja” oznacza ciąg obrazów ruchomych lub dźwięków stanowiący odrębną całość – bez względu na swoją długość –przygotowanych przez dostawcę usług medialnych w układzie lub katalogu audycji;
- 5) „publikacja prasowa” oznacza publikację prasową zdefiniowaną w art. 2 pkt 4 dyrektywy (UE) 2019/790;
- 6) „audiowizualna usługa medialna” oznacza audiowizualną usługę medialną zdefiniowaną w art. 1 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2010/13/UE;
- 7) „decyzja redakcyjna” oznacza decyzję podejmowaną regularnie w ramach sprawowania odpowiedzialności redakcyjnej, związaną z codziennym funkcjonowaniem dostawcy usług medialnych;
- 8) „odpowiedzialność redakcyjna” oznacza sprawowanie faktycznej kontroli zarówno nad wyborem audycji lub publikacji prasowych, jak i nad sposobem ich zestawienia, do celów świadczenia usługi medialnej, niezależnie od odpowiedzialności za świadczoną usługę na podstawie prawa krajowego;

- 9) „platforma internetowa” oznacza platformę internetową zdefiniowaną w art. 3 lit. i) rozporządzenia (UE) 2022/2065;
- 10) „dostawca bardzo dużej platformy internetowej” oznacza dostawcę platformy internetowej, która została wskazana jako bardzo duża platforma internetowa na podstawie art. 33 ust. 4 rozporządzenia (UE) 2022/2065;
- 11) „usługa platformy udostępniania wideo” oznacza usługę platformy udostępniania wideo zdefiniowaną w art. 1 ust. 1 lit. aa) dyrektywy 2010/13/UE;
- 12) „dostawca platformy udostępniania wideo” oznacza dostawcę platformy udostępniania wideo zdefiniowanego w art. 1 ust. 1 lit. da) dyrektywy 2010/13/UE;
- 13) „krajowe władze lub organy regulacyjne” oznaczają władze lub organy wyznaczone przez państwo członkowskie na podstawie art. 30 dyrektywy 2010/13/UE;
- 14) „interfejs użytkownika” oznacza usługę, która pozwala na kontrolę dostępu i korzystania z usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji lub zarządzanie takim dostępem i korzystaniem, oraz która umożliwia użytkownikom wybór usług medialnych lub treści;
- 15) „koncentracja na rynku mediów” oznacza koncentrację zdefiniowaną w art. 3 rozporządzenia (WE) nr 139/2004, z udziałem co najmniej jednego dostawcy usług medialnych lub jednego dostawcy platformy internetowej zapewniającej dostęp do treści medialnych;
- 16) „pomiar odbiorców” oznacza działalność polegającą na gromadzeniu, interpretacji lub innego rodzaju przetwarzaniu danych dotyczących liczby i cech użytkowników usług medialnych lub użytkowników treści zamieszczonych na platformach internetowych do celów podejmowania decyzji dotyczących przydziału, ustalania cen, zakupu lub sprzedaży reklam lub decyzji dotyczących planowania lub dystrybucji treści;

- 17) „własny pomiar odbiorców” oznacza pomiar odbiorców, który nie jest przeprowadzany w oparciu o branżowe standardy i najlepsze praktyki uzgodnione w ramach mechanizmów samoregulacji;
- 18) „organ lub podmiot publiczny” oznacza rząd krajowy lub rząd niższego szczebla, władze lub organy regulacyjne, lub podmiot bezpośrednio lub pośrednio kontrolowany przez rząd krajowy lub rząd niższego szczebla;
- 19) „reklama państwowa” oznacza zamieszczanie, promowanie, publikację lub rozpowszechnianie w ramach dowolnej usługi medialnej lub na platformie internetowej promocyjnego lub autopromocyjnego przekazu lub ogłoszenia publicznego, lub kampanii informacyjnej, zazwyczaj za opłatą lub w zamian za inne wynagrodzenie, przez organ lub podmiot publiczny, na jego rzecz lub w jego imieniu;
- 20) „oprogramowanie do inwazyjnego nadzoru oznacza produkt zawierający elementy cyfrowe zaprojektowane konkretnie do celów wykorzystania słabych punktów innych produktów zawierających elementy cyfrowe, w wyniku czego możliwy jest niejawnny nadzór osób fizycznych lub prawnych polegający na monitorowaniu, pozyskiwaniu, gromadzeniu i analizowaniu – w tym w sposób niezróżnicowany – danych pochodzących z takich produktów lub od osób fizycznych lub prawnych używających takich produktów;
- 21) „umiejętność korzystania z mediów” oznacza umiejętności, wiedzę i zrozumienie, które umożliwiają obywatelom skuteczne i bezpieczne korzystanie z mediów, i które nie ograniczają się do zdobywania wiedzy o narzędziach i technologiach, lecz mają na celu wyposażenie obywateli w umiejętności krytycznego myślenia niezbędne do dokonywania ocen, analizowania skomplikowanej rzeczywistości i odróżniania opinii od faktów.

Rozdział II

Prawa i obowiązki dostawców usług medialnych i odbiorców usług medialnych

Artykuł 3

Prawo odbiorców usług medialnych

Państwa członkowskie działają z poszanowaniem prawa odbiorców usług medialnych do posiadania dostępu do różnorodnych i redakcyjnie niezależnych treści medialnych i zapewniają warunki ramowe zgodne z niniejszym rozporządzeniem w celu zagwarantowania tego prawa, z korzyścią dla wolnego i demokratycznego dyskursu.

Artykuł 4

Prawa dostawców usług medialnych

1. Dostawcy usług medialnych mają prawo prowadzić działalność gospodarczą na rynku wewnętrznym bez ograniczeń innych niż ograniczenia dozwolone zgodnie z prawem Unii.
2. Państwa członkowskie działają z poszanowaniem rzeczywistej wolności redakcyjnej i niezależności dostawców usług medialnych przy prowadzeniu przez nich działalności zawodowej. Państwa członkowskie, w tym krajowe władze i organy regulacyjne, nie mogą ingerować w strategię redakcyjną lub decyzje redakcyjne dostawców usług medialnych ani próbować na nie wpływać.

3. Państwa członkowskie zapewniają skuteczną ochronę źródeł dziennikarskich i poufności komunikacji. Państwa członkowskie nie mogą podejmować żadnych z poniższych środków:
- a) zobowiązywać dostawców usług medialnych lub ich personelu redakcyjnego do ujawniania informacji dotyczących źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji lub umożliwiających identyfikację źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji ani zobowiązywać do ujawniania takich informacji osób, które ze względu na swoje regularne lub zawodowe kontakty z dostawcą usług medialnych lub jego personelem redakcyjnym mogą posiadać takie informacje
 - b) pozbawiać wolności, nakładać kar, zatrzymywać, lub dokonywać oględzin w odniesieniu do dostawców usług medialnych lub ich personelu redakcyjnego, poddawać ich lub ich lokali korporacyjnych lub prywatnych nadzorowi lub dokonywać przeszukania i zajęcia w celu uzyskania informacji dotyczących źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji lub umożliwiających identyfikację źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji ani pozbawiać wolności, nakładać kar, zatrzymywać lub dokonywać oględzin w odniesieniu do osób, które ze względu na swoje regularne lub zawodowe kontakty z dostawcą usług medialnych lub jego personelem redakcyjnym, mogą posiadać informacje dotyczące źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji lub umożliwiającej identyfikację źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji
 - c) stosować oprogramowania do inwazyjnego nadzoru w odniesieniu do fizycznego, cyfrowego urządzenia, maszyny lub narzędzia wykorzystywanego przez dostawców usług medialnych, ich personel redakcyjny lub osoby, które ze względu na swoje regularne lub zawodowe kontakty z dostawcą usług medialnych lub jego personelem redakcyjnym, mogą posiadać informacje dotyczące źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji lub umożliwiającej identyfikację źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 lit. a) i b) niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą podjąć jeden ze środków, o których mowa w tych literach, pod warunkiem że środek ten:
- a) został przewidziany w prawie Unii lub w prawie krajowym;
 - b) jest zgodny z art. 52 ust. 1 Karty i innymi odpowiednimi przepisami prawa Unii;
 - c) jest w danym przypadku uzasadniony nadrzędnym interesem publicznym i proporcjonalny; oraz
 - d) został podjęty po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia organu sądowego lub niezależnego i bezstronnego organu decyzyjnego lub, w należycie uzasadnionych wyjątkowych i pilnych przypadkach, zostanie później zatwierdzony bez zbędnej zwłoki przez takie organy.
5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 lit. c) państwa członkowskie mogą stosować oprogramowanie do inwazyjnego nadzoru, pod warunkiem że:
- a) jego stosowanie jest zgodne z warunkami wymienionymi w ust. 4; oraz
 - b) jest ono stosowane do celów postępowania przygotowawczego w sprawie jednej z osób, o których mowa w ust. 3 lit. c), w związku z:
 - (i) przestępstwami wymienionymi w art. 2 ust. 2 decyzji ramowej 2002/584/WSiSW, zagrożonymi w danym państwie członkowskim karą pozbawienia wolności lub środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze co najmniej trzech lat; lub

- (ii) innymi poważnymi przestępstwami zagrożonymi w danym państwie członkowskim karą pozbawienia wolności lub środkiem polegającym na pozbawieniu wolności o maksymalnym wymiarze co najmniej pięciu lat, zgodnie z prawem tego państwa członkowskiego.

Państwa członkowskie nie mogą przyjąć środka, o którym mowa w ust. 3 lit. c), w przypadku gdy jeden ze środków, o których mowa w lit. a) lub b) tego ustępu, byłby odpowiedni i wystarczający do uzyskania potrzebnych informacji.

- 6. Państwa członkowskie zapewniają, aby środki nadzoru, o których mowa w ust. 3 lit. b), oraz stosowanie oprogramowania do inwazyjnego nadzoru, o którym mowa w lit. c) tego ustępu, były regularnie poddawane przeglądowi przez organ sądowy lub niezależny i bezstronny organ decyzyjny w celu ustalenia, czy nadal spełnione są warunki uzasadniające ich stosowanie.
- 7. Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680²⁶, w tym ustanowione w niej gwarancje, takie jak prawo osoby, której dane dotyczą, do informacji i dostępu do danych osobowych podlegających przetwarzaniu, stosuje się do przetwarzania danych osobowych dokonywanego w związku ze stosowaniem środków nadzoru, o których mowa w ust. 3 lit. b) niniejszego artykułu, lub stosowaniem oprogramowania do inwazyjnego nadzoru, o którym mowa w lit. c) tego ustępu.

²⁶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

8. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy usług medialnych, ich personel redakcyjny lub osoby, które ze względu na swoje regularne lub zawodowe kontakty z dostawcą usług medialnych lub jego personelem redakcyjnym, mogą posiadać informacje dotyczące źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji lub umożliwiające identyfikację źródeł dziennikarskich lub poufnej komunikacji mieli prawo do skutecznego środka prawnego, zgodnie z art. 47 Karty, w przypadkach naruszeń ust. 3–7 niniejszego artykułu.

Państwa członkowskie powierzają niezależnej władzy lub organowi dysponującemu odpowiednią wiedzą fachową zadanie polegające na udzielaniu osobom, o których mowa w akapicie pierwszym, pomocy w zakresie korzystania z tego prawa. W przypadku gdy taka władza lub organ nie istnieje, osoby te mogą zwracać się o pomoc do organu lub mechanizmu samoregulacji.

9. Zapewnia się poszanowanie zakresu odpowiedzialności państw członkowskich określonego w TUE i TFUE.

Artykuł 5

Gwarancje niezależnego funkcjonowania dostawców publicznych usług medialnych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy publicznych usług medialnych byli niezależni pod względem redakcyjnym i funkcjonalnym i aby zapewniali swoim odbiorcom pluralizm informacji i opinii w sposób bezstronny, zgodnie ze swoją misją publiczną określoną na poziomie krajowym zgodnie z protokołem nr 29.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby procedury powoływania i odwoływania kierownictwa najwyższego szczebla lub członków zarządu dostawców publicznych usług medialnych miały na celu zagwarantowanie niezależności tych dostawców.

Kierownictwo najwyższego szczebla lub członkowie zarządu dostawców publicznych usług medialnych są powoływani na podstawie przejrzystych, otwartych, skutecznych i niedyskryminacyjnych procedur oraz przejrzystych, obiektywnych, niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych kryteriów ustanowionych z wyprzedzeniem na poziomie krajowym. Czas trwania ich kadencji musi być wystarczający do zapewnienia rzeczywistej niezależności dostawców publicznych usług medialnych.

Decyzje o odwołaniu kierownictwa najwyższego szczebla lub członków zarządu dostawców publicznych usług medialnych przed upływem ich kadencji muszą być należycie uzasadnione, mogą być podejmowane jedynie w wyjątkowych przypadkach, gdy osoby te nie spełniają już warunków wymaganych do wykonywania swoich obowiązków zgodnie z kryteriami ustanowionymi z wyprzedzeniem na poziomie krajowym, a osoby zainteresowane muszą zostać wcześniej powiadomione o takich decyzjach i musi istnieć możliwość poddania ich kontroli sądowej.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby procedury finansowania dostawców publicznych usług medialnych opierały się na ustanowionych z wyprzedzeniem przejrzystych i obiektywnych kryteriach. Te procedury finansowania gwarantują, że dostawcy publicznych usług medialnych dysponują odpowiednimi, stabilnymi i przewidywalnymi zasobami finansowymi odpowiednimi dla realizacji ich misji publicznej i dla ich możliwości rozwoju w ramach tej misji. Te zasoby finansowe muszą być takiej wielkości, aby gwarantować niezależność redakcyjną dostawców publicznych usług medialnych.
4. Państwa członkowskie wyznaczają co najmniej jedną niezależną władzę lub jeden niezależny organ lub wprowadzają mechanizmy wolne od wpływów politycznych ze strony rządów w celu monitorowania stosowania ust. 1, 2 i 3. Wyniki takiego monitorowania są podawane do wiadomości publicznej.

Artykuł 6
Obowiązki dostawców usług medialnych

1. Dostawcy usług medialnych w łatwy i bezpośredni sposób udostępniają odbiorcom swoich usług aktualne informacje na temat:
 - a) ich nazwy prawnej lub nazw prawnych oraz danych kontaktowych;
 - b) imienia i nazwiska lub nazwy albo imion i nazwisk lub nazw ich bezpośrednich lub pośrednich właścicieli posiadających udziały umożliwiające im wywieranie wpływu na działalność i podejmowanie strategicznych decyzji, w tym na temat bezpośredniego lub pośredniego udziału własnościowego państwa lub organu lub podmiotu publicznego;
 - c) imienia i nazwiska albo imion i nazwisk beneficjentów rzeczywistych zdefiniowanych w art. 3 pkt 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849;
 - d) całkowitej rocznej kwoty środków publicznych przydzielonej im na reklamę państwową i całkowitej rocznej kwoty przychodów z reklam pochodzącej od organów lub podmiotów publicznych państw trzecich.
2. Państwa członkowskie powierzają krajowym władzom lub organom regulacyjnym lub innym właściwym władzom lub organom opracowanie krajowych baz danych dotyczących własności mediów, zawierających informacje określone w ust. 1.

3. Bez uszczerbku dla przepisów krajowego prawa konstytucyjnego zgodnych z postanowieniami Karty, dostawcy usług medialnych dostarczający treści informacyjne i treści dotyczące spraw bieżących podejmują środki, które uznają za odpowiednie do zagwarantowania niezależności decyzji redakcyjnych. Środki takie służą w szczególności:
- a) zagwarantowaniu możliwości swobodnego podejmowania decyzji redakcyjnych w ramach ustalonej linii redakcyjnej danego dostawcy usług medialnych; oraz
 - b) zapewnieniu ujawnienia każdego istniejącego lub potencjalnego konfliktu interesów, który mógłby wpłynąć na dostarczanie treści informacyjnych i treści dotyczących spraw bieżących.

Rozdział III

Ramy współpracy regulacyjnej

i prawidłowo funkcjonującego wewnętrznego rynku usług medialnych

SEKCJA 1

NIEZALEŻNE ORGANY DS. MEDIÓW

Artykuł 7

Krajowe władze lub organy regulacyjne

1. Krajowe władze lub organy regulacyjne zapewniają, w stosownych przypadkach w drodze konsultacji lub koordynacji z innymi właściwymi władzami lub podmiotami lub, w odpowiednich przypadkach, organami samoregulacyjnymi w ich państwach członkowskich, stosowanie niniejszego rozdziału.
2. Krajowe władze lub organy regulacyjne podlegają wymogom określonym w art. 30 dyrektywy 2010/13/UE w związku z wykonywaniem zadań powierzonych im na mocy niniejszego rozporządzenia.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe władze lub organy regulacyjne miały odpowiednie zasoby finansowe, kadrowe i techniczne do wykonywania zadań powierzonych im w niniejszym rozporządzeniu.

4. Państwa członkowskie zapewniają, w przypadku gdy jest to konieczne do wykonywania ich zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu, aby krajowe władze lub organy regulacyjne były uprawnione do wystąpienia do następujących osób z żądaniem dostarczenia, w rozsądnym terminie, informacji i danych, które są proporcjonalne i niezbędne do wykonywania zadań określonych w rozdziale III:
- a) osób fizycznych lub prawnych, do których stosuje się przepisy rozdziału III; oraz
 - b) innych osób fizycznych lub prawnych, które do celów związanych z prowadzoną przez nie działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową mogłyby w uzasadniony sposób posiadać takie informacje i dane.

SEKCJA 2

EUROPEJSKA RADA USŁUG MEDIALNYCH

Artykuł 8

Europejska Rada Usług Medialnych

1. Niniejszym ustanawia się Europejską Radę Usług Medialnych.
2. Europejska Rada Usług Medialnych zastępuje Europejską Grupę Regulatorów ds. Audiowizualnych Usług Medialnych (ERGA) ustanowioną w art. 30b dyrektywy 2010/13/UE i jest jej następcą prawnym.

Artykuł 9

Niezależność Europejskiej Rady Usług Medialnych

Podczas wypełniania swoich zadań lub wykonywania swoich uprawnień Europejska Rada Usług Medialnych działa w sposób w pełni niezależny. W szczególności Europejska Rada Usług Medialnych podczas wypełniania swoich zadań lub wykonywania swoich uprawnień nie zwraca się do żadnego rządu, żadnej instytucji, żadnej osoby ani żadnego organu o instrukcje ani nie przyjmuje od nich żadnych instrukcji. Nie wpływa to na kompetencje Komisji ani krajowych władz lub organów regulacyjnych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 10

Struktura Europejskiej Rady Usług Medialnych

1. W skład Europejskiej Rady Usług Medialnych wchodzi przedstawiciele krajowych władz lub organów regulacyjnych.
2. Każdy członek Europejskiej Rady Usług Medialnych posiada jeden głos.
3. Europejska Rada Usług Medialnych podejmuje decyzje większością dwóch trzecich głosów swoich członków posiadających prawo głosu.
4. W przypadku gdy państwo członkowskie wyznaczyło więcej niż jedną krajową władzę regulacyjną lub więcej niż jeden krajowy organ regulacyjny, takie krajowe władze lub organy regulacyjne w razie potrzeby koordynują prace między sobą i wyznaczają wspólnego przedstawiciela. Wspólny przedstawiciel wykonuje prawo głosu.

5. Europejska Rada Usług Medialnych wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i wiceprzewodniczącego. Kadencja przewodniczącego trwa jeden rok z możliwością jednokrotnego odnowienia. Europejska Rada Usług Medialnych może tworzyć grupę sterującą. Europejską Radę Usług Medialnych reprezentuje jej przewodniczący.
6. Komisja wyznacza swojego przedstawiciela w Europejskiej Radzie Usług Medialnych. Przedstawiciel Komisji uczestniczy we wszystkich dyskusjach Europejskiej Rady Usług Medialnych, nie ma jednak prawa głosu. Przewodniczący Europejskiej Rady Usług Medialnych informuje Komisję o działaniach Europejskiej Rady Usług Medialnych.
7. Europejska Rada Usług Medialnych może zapraszać ekspertów i – w porozumieniu z Komisją – stałych obserwatorów do udziału w jej posiedzeniach.
8. Europejska Rada Usług Medialnych przyjmuje swój regulamin wewnętrzny w porozumieniu z Komisją. Regulamin wewnętrzny musi zawierać ustalenia dotyczące zapobiegania konfliktom interesów w odniesieniu do członków Europejskiej Rady Usług Medialnych i zarządzania tymi konfliktami.

Artykuł 11

Sekretariat Europejskiej Rady Usług Medialnych

1. Europejską Radę Usług Medialnych wspomaga sekretariat. Sekretariat jest zapewniany przez Komisję, z uwzględnieniem potrzeb wskazanych przez Europejską Radę Usług Medialnych. Sekretariat dysponuje odpowiednimi zasobami do wykonywania swoich zadań.

2. Głównym zadaniem sekretariatu jest wkład w niezależne wykonywanie zadań Europejskiej Rady Usług Medialnych określonych w niniejszym rozporządzeniu i w dyrektywie 2010/13/UE. Sekretariat działa wyłącznie zgodnie z instrukcjami Europejskiej Rady Usług Medialnych w odniesieniu do jej zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu.
3. Sekretariat zapewnia wsparcie administracyjne i organizacyjne Europejskiej Rady Usług Medialnych w zakresie jej działań. Sekretariat zapewnia również Europejskiej Radzie Usług Medialnych wsparcie merytoryczne w wykonywaniu jej zadań.

Artykuł 12

Mechanizm konsultacyjny

1. W przypadku gdy Europejska Rada ds. Usług Medialnych bada sprawy wykraczające poza sektor mediów audiowizualnych, konsultuje się z przedstawicielami odpowiednich sektorów mediów działających na poziomie unijnym lub krajowym.
2. Europejska Rada Usług Medialnych określa w swoim regulaminie wewnętrznym zasady przeprowadzania konsultacji, o których mowa w ust. 1. Zasady te zapewniają, aby w takich konsultacjach mogło uczestniczyć, w stosownych przypadkach, kilku przedstawicieli.
3. W miarę możliwości Europejska Rada Usług Medialnych podaje wyniki konsultacji, o których mowa w ust. 1, do wiadomości publicznej.

Artykuł 13

Zadania Europejskiej Rady Usług Medialnych

1. Bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych Komisji w Traktatach Europejska Rada Usług Medialnych doradza Komisji i wspiera ją w sprawach związanych z usługami medialnymi wchodzącymi w zakres kompetencji Europejskiej Rady Usług Medialnych oraz propaguje spójne i skuteczne stosowanie niniejszego rozdziału oraz wdrażanie dyrektywy 2010/13/UE w całej Unii. Europejska Rada Usług Medialnych podejmuje zatem następujące działania:
 - a) udziela Komisji wsparcia w zakresie specjalistycznej wiedzy technicznej w zakresie zadania Komisji polegającego na zapewnieniu spójnego i skutecznego stosowania niniejszego rozdziału oraz wdrażania dyrektywy 2010/13/UE, bez uszczerbku dla zadań krajowych władz lub organów regulacyjnych;
 - b) propaguje współpracę i skuteczną wymianę informacji, doświadczeń i najlepszych praktyk między krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi w zakresie stosowania przepisów unijnych i krajowych mających zastosowanie do usług medialnych, w tym przepisów niniejszego rozporządzenia i dyrektywy 2010/13/UE, w szczególności art. 3, 4 i 7 tej dyrektywy;
 - c) na wniosek Komisji wydaje opinie dotyczące kwestii technicznych i merytorycznych pojawiających się w odniesieniu do art. 2 ust. 5c, art. 3 ust. 2 i 3, art. 4 ust. 4 lit. c) i art. 28a ust. 7 dyrektywy 2010/13/UE;

- d) w porozumieniu z Komisją sporządza opinie dotyczące:
 - (i) wniosków o współpracę między krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi, zgodnie z art. 14 ust. 5 niniejszego rozporządzenia;
 - (ii) wniosków o podjęcie środków egzekucyjnych w przypadku braku porozumienia między władzami lub organami wnioskującymi a władzami lub organami, do których skierowano wniosek, w tym zalecanych działań, na podstawie art. 15 ust. 3 niniejszego rozporządzenia;
 - (iii) środków krajowych dotyczących usług medialnych spoza Unii, zgodnie z art. 17 ust. 2 niniejszego rozporządzenia;
- e) na wniosek dostawcy usług medialnych, z którym dostawca bardzo dużej platformy internetowej podjął dialog, o którym mowa w art. 18 ust. 6 niniejszego rozporządzenia, sporządza opinie na temat wyników takiego dialogu;
- f) z własnej inicjatywy, na wniosek Komisji lub na należycie umotywowany i uzasadniony wniosek dostawcy usług medialnych, którego to dotyczy indywidualnie i bezpośrednio, sporządza opinie dotyczące środków regulacyjnych lub administracyjnych, które mogą znacząco wpłynąć na działalność dostawców usług medialnych na wewnętrznym rynku usług medialnych, zgodnie z art. 21 ust. 4 niniejszego rozporządzenia;
- g) sporządza opinie na temat projektów ocen lub projektów opinii krajowych władz lub organów regulacyjnych, zgodnie z art. 22 ust. 5 niniejszego rozporządzenia;

- h) z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji sporządza opinie na temat koncentracji na rynku mediów, które mogą wpływać na funkcjonowanie wewnętrznego rynku usług medialnych, zgodnie z art. 23 ust. 1 niniejszego rozporządzenia;
- i) pomaga Komisji w sporządzaniu wytycznych dotyczących:
 - (i) stosowania niniejszego rozporządzenia i wdrażania dyrektywy 2010/13/UE, zgodnie z art. 16 ust. 2 niniejszego rozporządzenia;
 - (ii) elementów, o których mowa w art. 22 ust. 2 lit. a), b) i c) niniejszego rozporządzenia, zgodnie z ust. 3 tego artykułu;
 - (iii) stosowania art. 24 ust. 1, 2 i 3 niniejszego rozporządzenia podstawie ust. 4 tego artykułu;
- j) na wniosek co najmniej jednej krajowej władzy lub jednego zainteresowanego organu prowadzi mediację w przypadku braku porozumienia między krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi, zgodnie z art. 15 ust. 3 niniejszego rozporządzenia;
- k) zachęca do współpracy w zakresie kształtu zharmonizowanych norm związanych z projektowaniem urządzeń lub interfejsów użytkownika lub w zakresie sygnałów cyfrowych przesyłanych przez takie urządzenia, zgodnie z art. 20 ust. 5 niniejszego rozporządzenia;

- l) koordynuje odpowiednie środki, które podejmują krajowe zainteresowane władze lub organy regulacyjne i które są związane z rozpowszechnianiem treści usług medialnych pochodzących spoza Unii i skierowanych lub docierających do grup docelowych w Unii lub z dostępem do takich treści, w przypadku gdy takie usługi medialne powodują uszczerbek dla bezpieczeństwa publicznego lub stwarzają poważne i groźne ryzyko takiego uszczerbku, zgodnie z art. 17 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, oraz, w porozumieniu z Komisją, sporządza zestaw kryteriów, o których mowa w ust. 4 tego artykułu;
- m) prowadzi zorganizowany dialog między dostawcami bardzo dużych platform internetowych i przedstawicielami dostawców usług medialnych i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego oraz składa Komisji sprawozdanie z wyników takiego dialogu, zgodnie z art. 19 niniejszego rozporządzenia;
- n) wspiera wymianę najlepszych praktyk związanych z wdrażaniem systemów pomiaru odbiorców, zgodnie z art. 24 ust. 5 niniejszego rozporządzenia;
- o) prowadzi wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie umiejętności korzystania z mediów, w tym w celu wspierania rozwoju i stosowania skutecznych środków i narzędzi służących poprawie tej umiejętności;
- p) sporządza szczegółowe roczne sprawozdanie ze swojej działalności i zadań.

Europejska Rada Usług Medialnych podaje do wiadomości publicznej szczegółowe roczne sprawozdanie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. p). Przewodniczący, gdy zostanie o to poproszony, przedstawia to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu.

2. Komisja zwracając się do Europejskiej Rady Usług Medialnych z wnioskiem o poradę lub opinię może, po uwzględnieniu pilności sprawy, wskazać termin udzielenia odpowiedzi, chyba że prawo Unii stanowi inaczej.
3. Europejska Rada Usług Medialnych przekazuje rezultaty swojej pracy Komitetowi Kontaktowemu ustanowionemu w art. 29 ust. 1 dyrektywy 2010/13/UE (zwanemu dalej „Komitetem Kontaktowym”).

SEKCJA 3

WSPÓŁPRACA REGULACYJNA I ZBIEŻNOŚĆ PRZEPISÓW

Artykuł 14

Zorganizowana współpraca

1. Krajowa władza lub organ regulacyjny (zwane dalej „organem wnioskującym”) mogą w dowolnym momencie zwrócić się do co najmniej jednej innej krajowej władzy regulacyjnej lub co najmniej jednego innego krajowego organu regulacyjnego (zwanym dalej „organem, do którego skierowano wniosek”) z wnioskiem o współpracę, w tym w postaci wymiany informacji lub wzajemnej pomocy, w celu spójnego i skutecznego stosowania niniejszego rozdziału lub wdrażania dyrektywy 2010/13/UE.
2. Wniosek o współpracę zawiera wszelkie niezbędne informacje dotyczące tego wniosku, w tym jego cel i uzasadnienie.

3. Organ, do którego skierowano wniosek, może odmówić rozpatrzenia wniosku o współpracę tylko w następujących przypadkach:
- a) gdy nie jest organem właściwym w przedmiocie wniosku o współpracę lub do podjęcia rodzaju współpracy, o którą zwrócono się we wniosku o współpracę;
 - b) gdy wykonanie wniosku o współpracę stanowiłoby naruszenie niniejszego rozporządzenia, dyrektywy 2010/13/UE lub innych przepisów prawa Unii lub przepisów zgodnego z prawem Unii prawa krajowego, któremu podlega organ, do którego skierowano wniosek;
 - c) zakres lub przedmiot wniosku o współpracę nie zostały należycie uzasadnione lub są nieproporcjonalne.

Organ, do którego skierowano wniosek, bez zbędnej zwłoki uzasadnia odmowę rozpatrzenia wniosku o współpracę. Jeżeli organ, do którego skierowano wniosek, odmówił rozpatrzenia wniosku o współpracę na podstawie akapitu pierwszego lit. a), wskazuje w miarę możliwości organ właściwy.

4. Organ, do którego skierowano wniosek, dokłada wszelkich starań, aby bez zbędnej zwłoki rozpatrzyć wniosek o współpracę i podjąć działania w odpowiedzi na ten wniosek oraz regularnie informuje o postępach w wykonaniu tego wniosku.

5. W przypadku gdy organ wnioskujący uważa, że organ, do którego skierowano wniosek, nie rozpatrzył wniosku w zadowalający sposób ani nie podjął wystarczających działań w odpowiedzi na wniosek o współpracę, informuje o tym bez zbędnej zwłoki organ, do którego skierowano wniosek, wyjaśniając powody swojego stanowiska. Jeżeli organ wnioskujący i organ, do którego skierowano wniosek, nie dojdą do porozumienia w sprawie wniosku o współpracę, każdy z tych organów może skierować sprawę do Europejskiej Rady Usług Medialnych. W terminach, które Europejska Rada Usług Medialnych określi w swoim regulaminie wewnętrznym, Europejska Rada Usług Medialnych wydaje, w porozumieniu z Komisją, opinię w tej sprawie, w tym zalecane działania. Zainteresowane organy dokładają wszelkich starań, aby uwzględnić opinię Europejskiej Rady Usług Medialnych.
6. W przypadku gdy organ wnioskujący uważa, że istnieje poważne i groźne ryzyko ograniczenia swobody świadczenia lub odbioru usług medialnych na rynku wewnętrznym lub poważne i groźne ryzyko uszczerbku dla bezpieczeństwa publicznego, może zwrócić się do organu, do którego skierowano wniosek, z wnioskiem o zapewnienie przyspieszonej współpracy, przy jednoczesnym zagwarantowaniu przestrzegania praw podstawowych, w szczególności wolności wypowiedzi, w tym w celu zapewnienia skutecznego stosowania środków krajowych, o których mowa w art. 3 dyrektywy 2010/13/UE. W przypadku wniosków o przyspieszoną współpracę organ, do którego skierowano wniosek, rozpatruje wniosek i dokłada wszelkich starań, aby podjąć działania w odpowiedzi na ten wniosek w terminie 14 dni kalendarzowych.

Do wniosków o przyspieszoną współpracę stosuje się odpowiednio ust. 2, 3 i 5 niniejszego artykułu.

7. Europejska Rada Usług Medialnych określa w swoim regulaminie wewnętrznym dalsze szczegóły dotyczące procedury zorganizowanej współpracy, o której mowa w niniejszym artykule.

Artykuł 15

Wnioski o egzekwowanie obowiązków nałożonych na dostawców platform udostępniania wideo

1. Bez uszczerbku dla art. 3 dyrektywy 2000/31/WE organ wnioskujący może zwrócić się do organu, do którego skierowano wniosek, który jest właściwy w przedmiocie tego wniosku, z należycie uzasadnionym wnioskiem o podjęcie niezbędnych i proporcjonalnych działań w celu skutecznego egzekwowania obowiązków nałożonych na dostawców platform udostępniania wideo na podstawie art. 28b ust. 1, 2 i 3 dyrektywy 2010/13/UE.
2. Organ, do którego skierowano wniosek, bez zbędnej zwłoki informuje organ wnioskujący o działaniach, które podjął lub planuje podjąć, lub o powodach niepodjęcia działań zgodnie z wnioskiem o egzekwowanie obowiązków na podstawie ust. 1. W tym celu Europejska Rada Usług Medialnych określa terminy w swoim regulaminie wewnętrznym.
3. W przypadku gdy między organem wnioskującym a organem, do którego skierowano wniosek, brak porozumienia w odniesieniu do działań, które zostały podjęte lub których podjęcie jest planowane, lub w przypadku braku działań w następstwie wniosku o egzekwowanie obowiązków na podstawie ust. 1, każdy z tych organów może skierować sprawę do Europejskiej Rady Usług Medialnych, aby przeprowadziła mediację w celu znalezienia polubownego rozwiązania.

Jeżeli w wyniku mediacji prowadzonej przez Europejską Radę Usług Medialnych nie znaleziono polubownego rozwiązania, organ wnioskujący lub organ, do którego skierowano wniosek, mogą zwrócić się do Europejskiej Rady Usług Medialnych o wydanie opinii w sprawie tego wniosku. W swojej opinii Europejska Rada Usług Medialnych ocenia, czy wniosek o egzekwowanie obowiązków na podstawie ust. 1, został w zadowalający sposób rozpatrzony. Jeżeli Europejska Rada Usług Medialnych uzna, że organ, do którego skierowano wniosek, nie rozpatrzył w zadowalający sposób wniosku o egzekwowanie obowiązków, zaleca działania mające na celu rozpatrzenie wniosku. Europejska Rada Usług Medialnych, w porozumieniu z Komisją, wydaje opinię bez zbędnej zwłoki.

4. Po otrzymaniu opinii, o której mowa w ust. 4 akapit drugi, organ, do którego skierowano wniosek, bez zbędnej zwłoki i w terminach, które Europejska Rada Usług Medialnych określi w swoim regulaminie wewnętrznym, informuje Europejską Radę Usług Medialnych, Komisję i organ wnioskujący o działaniach, które zostały podjęte lub których podjęcie jest planowane w związku z tą opinią.

Artykuł 16

Wytyczne w sprawach dotyczących regulacji medialnych

1. Europejska Rada Usług Medialnych wspiera wymianę najlepszych praktyk między krajowymi władzami lub organami regulacyjnymi, konsultując się w stosownych przypadkach z zainteresowanymi stronami w zakresie aspektów regulacyjnych, technicznych lub praktycznych istotnych dla spójnego i skutecznego stosowania niniejszego rozdziału oraz wdrażania dyrektywy 2010/13/UE.

2. W przypadku gdy Komisja wydaje wytyczne związane ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia lub wdrażaniem dyrektywy 2010/13/UE, Europejska Rada Usług Medialnych wspiera ją, zapewniając wiedzę specjalistyczną na temat aspektów regulacyjnych, technicznych lub praktycznych, w szczególności w odniesieniu do:
- a) odpowiedniej ekspozycji audiowizualnych usług medialnych świadczonych w interesie ogólnym zgodnie z art. 7a dyrektywy 2010/13/UE;
 - b) udostępniania informacji o strukturze właścicielskiej dostawców usług medialnych, zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 2010/13/UE i art. 6 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

W przypadku gdy Komisja wydaje wytyczne dotyczące wdrażania dyrektywy 2010/13/UE, konsultuje się z Komitetem Kontaktowym.

3. W przypadku gdy Komisja wydaje opinię na temat sprawy związanej ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia lub wdrażaniem dyrektywy 2010/13/UE, Europejska Rada Usług Medialnych udziela wsparcia Komisji.

Artykuł 17

Koordinacja środków dotyczących usług medialnych spoza Unii

1. Bez uszczerbku dla art. 3 dyrektywy 2010/13/UE, na wniosek krajowych władz lub organów regulacyjnych z co najmniej dwóch państw członkowskich, Europejska Rada Usług Medialnych koordynuje stosowane przez zainteresowane krajowe władze lub organy regulacyjne stosowne środki związane z rozpowszechnianiem lub dostępem do usług medialnych pochodzących spoza Unii lub świadczonych przez dostawców usług medialnych mających siedzibę poza Unią, które to usługi niezależnie od sposobu ich dystrybuowania lub udostępniania są skierowane lub docierają do grup docelowych w Unii, w przypadku gdy takie usługi medialne powodują uszczerbek dla bezpieczeństwa publicznego lub stwarzają poważne i groźne ryzyko takiego uszczerbku z uwagi na między innymi kontrolę, jaką mogą sprawować nad nimi państwa trzecie.
2. Europejska Rada Usług Medialnych, w porozumieniu z Komisją, może wydawać opinie na temat odpowiednich środków, o których mowa w ust. 1. Właściwe zainteresowane organy krajowe, w tym krajowe władze lub organy regulacyjne, dokładają wszelkich starań, aby uwzględnić, bez uszczerbku dla swoich uprawnień wynikających z prawa krajowego, opinie Europejskiej Rady Usług Medialnych.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby zainteresowane krajowe władze lub organy regulacyjne nie były pozbawione możliwości uwzględnienia opinii wydanej przez Europejską Radę Usług Medialnych na podstawie ust. 2 przy rozważaniu podjęcia przeciwko dostawcy usług medialnych środków, o których mowa w ust. 1.

4. Europejska Rada Usług Medialnych, w porozumieniu z Komisją, sporządza wykaz kryteriów do stosowania przez krajowe władze lub organy regulacyjne przy wykonywaniu ich uprawnień regulacyjnych wobec dostawców usług medialnych, o których mowa w ust. 1. Krajowe władze lub organy regulacyjne dokładają wszelkich starań, aby uwzględnić te kryteria.

SEKCJA 4

ŚWIADCZENIE I DOSTĘP DO USŁUG MEDIALNYCH W OTOCZENIU CYFROWYM

Artykuł 18

Treści dostawców usług medialnych na bardzo dużych platformach internetowych

1. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych wprowadzają funkcję pozwalającą odbiorcom ich usług:
- a) deklarować, że są dostawcami usług medialnych;
 - b) deklarować, że przestrzegają art. 6 ust. 1;
 - c) deklarować, że są redakcyjnie niezależni od państw członkowskich, partii politycznych, państw trzecich oraz podmiotów kontrolowanych lub finansowanych przez państwa trzecie;
 - d) deklarować, że podlegają wymogom regulacyjnym dotyczącym ponoszenia odpowiedzialności redakcyjnej w jednym lub większej liczbie państw członkowskich i nadzorowi ze strony właściwych krajowych władz lub organów regulacyjnych lub że stosują się do mechanizmu współregulacji lub samoregulacji obejmującego standardy redakcyjne, który jest powszechnie uznawany i akceptowany we właściwym sektorze mediów w co najmniej jednym państwie członkowskim;

- e) deklarować, że nie dostarczają treści generowanych przez systemy sztucznej inteligencji bez poddawania takich treści weryfikacji przez człowieka lub kontroli redakcyjnej;
- f) podać swoją nazwę prawną i dane kontaktowe, w tym adres e-mail, za pośrednictwem których dostawca bardzo dużej platformy internetowej może szybko i bezpośrednio się z nimi skontaktować; oraz
- g) podać dane kontaktowe właściwych krajowych władz lub organów regulacyjnych lub przedstawicieli mechanizmów współregulacji lub samoregulacji, o których mowa w lit. d).

W przypadku uzasadnionych wątpliwości co do zgodności danego dostawcy usług medialnych z akapitem pierwszym lit. d) dostawca bardzo dużej platformy internetowej zwraca się o potwierdzenie tej kwestii do właściwych krajowych władz lub organów regulacyjnych lub do właściwego mechanizmu współregulacji lub samoregulacji.

- 2. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych zapewniają, aby informacje zadeklarowane na podstawie ust. 1, z wyjątkiem informacji określonych w ust. 1 akapit pierwszy lit. f), były podawane do publicznej wiadomości w łatwo dostępny sposób na ich interfejsie internetowym.
- 3. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych potwierdzają otrzymanie deklaracji złożonych zgodnie z ust. 1 i podają swoje dane kontaktowe, w tym adres e-mail, za pośrednictwem którego dostawca usług medialnych może bezpośrednio i szybko się z nimi skontaktować.

Dostawcy bardzo dużych platform internetowych bez zbędnej zwłoki wskazują, czy akceptują lub odrzucają deklaracje złożone zgodnie z ust. 1.

4. W przypadku gdy dostawca bardzo dużej platformy internetowej zamierza podjąć decyzję o wstrzymaniu świadczenia swoich usług pośrednictwa internetowego w odniesieniu do treści dostarczanych przez dostawcę usług medialnych, który złożył deklarację zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, lub decyzję o ograniczeniu widoczności takich treści, ze względu na to, że treści te są niezgodne z jego regulaminem świadczenia usług, zanim taka decyzja o wstrzymaniu świadczenia usług lub ograniczeniu widoczności treści stanie się skuteczna, dostawca bardzo dużej platformy internetowej:
- a) przekazuje danemu dostawcy usług medialnych uzasadnienie, o którym mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/1150 i art. 17 rozporządzenia (UE) 2022/2065, dotyczące planowanej decyzji o wstrzymaniu świadczenia usług lub ograniczeniu widoczności treści; oraz
 - b) umożliwia dostawcy usług medialnych udzielenie odpowiedzi na uzasadnienie, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. a) niniejszego ustępu, w terminie 24 godzin od jego otrzymania lub, w przypadku kryzysu, o którym mowa w art. 36 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2022/2065, w krótszym terminie dającym dostawcy usług medialnych wystarczająco dużo czasu na udzielenie znaczącej odpowiedzi.

W przypadku gdy w następstwie odpowiedzi, o której mowa w akapicie pierwszym lit. b), lub w braku takiej odpowiedzi dostawca bardzo dużej platformy internetowej podejmie decyzję o wstrzymaniu świadczenia usług lub ograniczeniu widoczności treści, bez zbędnej zwłoki informuje o tym danego dostawcę usług medialnych.

Niniejszego ustępu nie stosuje się w przypadku, gdy dostawcy bardzo dużych platform internetowych wstrzymują świadczenie swoich usług w odniesieniu do treści dostarczanych przez dostawcę usług medialnych lub ograniczają widoczność takich treści zgodnie ze swoimi obowiązkami określonymi w art. 28, 34 i 35 rozporządzenia (UE) 2022/2065 i art. 28b dyrektywy 2010/13/UE lub obowiązkami dotyczącymi nielegalnych treści zgodnie z przepisami prawa Unii.

5. Dostawcy bardzo dużych platform internetowych wprowadzają wszystkie niezbędne środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia, aby skargi składane przez dostawców usług medialnych na podstawie art. 11 rozporządzenia (UE) 2019/1150 lub art. 20 rozporządzenia (UE) 2022/2065 były priorytetowo i niezwłocznie rozpatrywane i rozstrzygane. W wewnętrznej procedurze rozpatrywania skarg, o której mowa w tych artykułach, dostawca usług medialnych może być reprezentowany przez organ.
6. W przypadku gdy dostawca usług medialnych, który złożył deklarację zgodnie z ust. 1, uważa, że dostawca bardzo dużej platformy internetowej wielokrotnie ograniczał lub wstrzymywał, bez wystarczających powodów, świadczenie swoich usług w odniesieniu do treści dostarczanych przez dostawcę usług medialnych, dostawca bardzo dużej platformy internetowej podejmuje w dobrej wierze konstruktywny i skuteczny dialog z dostawcą usług medialnych, na jego wniosek, w celu znalezienia w rozsądnym terminie polubownego rozwiązania pozwalającego na zakończenie nieuzasadnionych przypadków ograniczania lub wstrzymania oraz ich uniknięcie w przyszłości. Dostawca usług medialnych może powiadomić Europejską Radę Usług Medialnych i Komisję o wyniku takiego dialogu i jego szczegółach. Dostawca usług medialnych może zwrócić się do Europejskiej Rady Usług Medialnych o wydanie opinii na temat wyniku takiego dialogu, w tym, w stosownych przypadkach, zalecanych działań, jakie powinien podjąć dostawca bardzo dużej platformy internetowej. Europejska Rada Usług Medialnych informuje Komisję o swojej opinii.

7. W przypadku gdy dostawca bardzo dużej platformy internetowej odrzuca lub unieważnia deklarację dostawcy usług medialnych złożoną zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu lub gdy w wyniku dialogu prowadzonego zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu nie znaleziono polubownego rozwiązania, dostawca usług medialnych może skorzystać z mediacji na podstawie art. 12 rozporządzenia (UE) 2019/1150 lub skorzystać z pozasądowego rozstrzygnięcia sporów na podstawie art. 21 rozporządzenia (UE) 2022/2065. Dostawca usług medialnych może powiadomić Europejską Radę Usług Medialnych o wyniku takich mediacji lub pozasądowego rozstrzygnięcia sporów.
8. Dostawca bardzo dużej platformy internetowej co roku udostępnia publicznie szczegółowe informacje dotyczące:
- a) liczby przypadków, w których nałożył ograniczenie lub wstrzymał świadczenie swoich usług ze względu na to, że treści dostarczane przez dostawcę usług medialnych, który złożył deklarację zgodnie z ust. 1, były niezgodne z jego regulaminem świadczenia usług;
 - b) podstaw nałożenia takich ograniczeń lub wstrzymania świadczenia usług, w tym szczegółowych klauzuli w regulaminie świadczenia usług, z którymi treści dostarczone przez dostawcę usług medialnych zostały uznane za niezgodne;
 - c) liczby dialogów prowadzonych z dostawcami usług medialnych na podstawie ust. 6;
 - d) liczby przypadków, w których odrzucił deklaracje złożone przez dostawcę usług medialnych zgodnie z ust. 1 oraz powodów odrzucenia;
 - e) liczby przypadków, w których unieważnił deklaracje złożone przez dostawcę usług medialnych zgodnie z ust. 1 oraz powodów unieważnienia.

9. W celu ułatwienia spójnego i skutecznego wprowadzenia w życie niniejszego artykułu Komisja wydaje wytyczne w celu ułatwienia skutecznego wdrożenia funkcji, o której mowa w ust. 1.

Artykuł 19

Zorganizowany dialog

1. Europejska Rada Usług Medialnych regularnie przeprowadza zorganizowany dialog między dostawcami bardzo dużych platform internetowych, przedstawicielami dostawców usług medialnych i przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego w celu:
 - a) omówienia doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie stosowania art. 18, w tym w odniesieniu do funkcjonowania bardzo dużych platform internetowych i stosowanych procesów moderowania treści dostarczanych przez dostawców usług medialnych;
 - b) wspierania dostępu do różnorodnej oferty niezależnych mediów na bardzo dużych platformach internetowych; oraz
 - c) monitorowania przestrzegania inicjatyw samoregulacyjnych mających na celu ochronę użytkowników przed szkodliwymi treściami, w tym dezinformacją oraz zagranicznymi manipulacjami informacjami i ingerencjami w informacje.
2. Europejska Rada Usług Medialnych składa Komisji sprawozdanie z wyników zorganizowanego dialogu, o którym mowa w ust. 1. W miarę możliwości Europejska Rada Usług Medialnych podaje do wiadomości publicznej wyniki tego zorganizowanego dialogu.

Artykuł 20

Prawo do personalizacji oferty medialnej

1. Użytkownicy mają prawo do łatwej zmiany konfiguracji, w tym ustawień domyślnych urządzenia lub interfejsu użytkownika, kontrolujących dostęp do usług medialnych polegających na dostarczaniu audycji i korzystanie z nich lub zarządzających takim dostępem i korzystaniem, która to zmiana ma na celu dostosowanie oferty medialnej do zainteresowań lub preferencji użytkowników zgodnie z prawem Unii. Niniejszy ustęp nie ma wpływu na krajowe środki wdrażające art. 7a lub 7b dyrektywy 2010/13/UE.
2. Wprowadzając do obrotu urządzenia i interfejsy użytkownika, o których mowa w ust. 1, producenci, twórcy i importerzy zapewniają, aby takie urządzenia i interfejsy użytkownika zawierały funkcję umożliwiającą użytkownikom swobodną i łatwą zmianę – w dowolnym momencie – ich konfiguracji, w tym ustawień domyślnych kontrolujących dostęp do oferowanych usług medialnych i korzystanie z takich usług lub zarządzających takim dostępem i korzystaniem.
3. Producenci, twórcy i importerzy urządzeń i interfejsów użytkownika, o których mowa w ust. 1, zapewniają, aby identyfikacja wizualna dostawców usług medialnych, do których usług ich urządzenia i interfejsy użytkownika umożliwiają dostęp, była konsekwentnie i wyraźnie widoczna dla użytkowników.
4. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia przestrzegania ust. 2 i 3 przez producentów, twórców i importerów urządzeń i interfejsów użytkownika, o których mowa w ust. 1.

5. Europejska Rada Usług Medialnych zachęca do współpracy między dostawcami usług medialnych, organizacjami normalizacyjnymi lub wszelkimi innymi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, aby wspierać rozwój zharmonizowanych norm związanych z projektowaniem urządzeń lub interfejsów użytkownika, o których mowa w ust. 1, lub z sygnałami cyfrowymi przesyłanymi przez takie urządzenia.

SEKCJA 5

WYMOGI DOTYCZĄCE ŚRODKÓW I PROCEDUR

UMOŻLIWIAJĄCYCH PRAWIDŁOWE FUNKCJONOWANIE RYNKU MEDIÓW

Artykuł 21

Środki krajowe wpływające na dostawców usług medialnych

1. Podjęte przez państwo członkowskie środki legislacyjne, regulacyjne lub administracyjne, które mogą mieć wpływ na pluralizm mediów lub niezależność redakcyjną dostawców usług medialnych działających na rynku wewnętrznym, muszą być należycie uzasadnione i proporcjonalne. Tego rodzaju środki muszą być uzasadnione, przejrzyste, obiektywne i niedyskryminacyjne.
2. Każda procedura krajowa stosowana do celów przyjęcia środka administracyjnego, o którym mowa w ust. 1, jest przeprowadzana w określonych z wyprzedzeniem ramach czasowych. Takie procedury muszą być przeprowadzane bez zbędnej zwłoki.

3. Dostawca usług medialnych objęty środkiem administracyjnym lub regulacyjnym, o którym mowa w ust. 1, który dotyczy go indywidualnie i bezpośrednio, ma prawo do odwołania się od tego środka do organu odwoławczego. Organ ten, którym może być sąd, musi być niezależny od uczestniczących stron oraz od wszelkich zewnętrznych interwencji lub nacisków politycznych, które mogłyby zagrozić niezależnej ocenie rozpatrywanych przez niego spraw. Organ ten dysponuje odpowiednią wiedzą specjalistyczną umożliwiającą skuteczne i terminowe wykonywanie jego zadań.
4. W przypadku gdy środek regulacyjny lub administracyjny, o którym mowa w ust. 1, może znacząco wpłynąć na działalność dostawców usług medialnych na rynku wewnętrznym, Europejska Rada Usług Medialnych, z własnej inicjatywy, na wniosek Komisji lub na należycie umotywowany i uzasadniony wniosek dostawcy usług medialnych, którego środek taki dotyczy indywidualnie i bezpośrednio, sporządza opinię na temat tego środka. Bez uszczerbku dla jej uprawnień wynikających z Traktatów Komisja może wydać własną opinię w tej sprawie. Europejska Rada Usług Medialnych i Komisja podają swoje opinie do wiadomości publicznej.
5. Do celów sporządzenia opinii na podstawie ust. 4 Europejska Rada Usług Medialnych i, w stosownych przypadkach, Komisja mogą zwrócić się o istotne informacje do krajowych władz lub organów, które przyjęły środek regulacyjny lub administracyjny, o którym mowa w ust. 1, który dotyczy dostawcy usług medialnych indywidualnie i bezpośrednio. Odpowiednie krajowe władze lub organy przekazują te informacje drogą elektroniczną bez zbędnej zwłoki.

Artykuł 22

Ocena koncentracji na rynku mediów

1. Państwa członkowskie ustanawiają w prawie krajowym przepisy materialne i proceduralne, które umożliwiają przeprowadzenie oceny koncentracji na rynku mediów, która może mieć znaczący wpływ na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną. Przepisy te muszą:
 - a) być przejrzyste, obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne;
 - b) nakładać na strony uczestniczące w takiej koncentracji na rynku mediów obowiązek zgłoszenia z wyprzedzeniem koncentracji właściwym władzom lub organom krajowym lub przekazywać takim władzom lub organom odpowiednie uprawnienia do uzyskania od tych stron informacji niezbędnych do przeprowadzenia oceny koncentracji;
 - c) wskazywać krajowe władze lub organy regulacyjne jako odpowiedzialne za przeprowadzenie oceny lub zapewniać ich znaczący udział w przeprowadzaniu oceny;
 - d) określać z wyprzedzeniem obiektywne, niedyskryminacyjne i proporcjonalne kryteria zgłaszania takich koncentracji na rynku mediów oraz przeprowadzania oceny wpływu na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną; oraz
 - e) określać z wyprzedzeniem ramy czasowe zakończenia takich ocen.

Ocena koncentracji na rynku mediów, o której mowa w niniejszym ustępie, jest odrębna od unijnych i krajowych ocen z zakresu prawa konkurencji, w tym ocen przewidzianych w przepisach dotyczących kontroli łączenia przedsiębiorstw. W stosownych przypadkach ocena ta pozostaje bez uszczerbku dla art. 21 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 139/2004.

2. W ocenie koncentracji na rynku mediów, o której mowa w ust. 1, uwzględnia się następujące elementy:
 - a) oczekiwany wpływ koncentracji na rynku mediów na pluralizm mediów, w tym jej skutki dla kształtowania opinii publicznej oraz różnorodności usług medialnych i oferty medialnej na rynku, z uwzględnieniem środowiska internetowego oraz interesów stron w innych przedsiębiorstwach medialnych lub niemedialnych, ich powiązań z takimi przedsiębiorstwami lub działalności w takich przedsiębiorstwach;
 - b) gwarancje niezależności redakcyjnej, w tym środki podejmowane przez dostawców usług medialnych w celu zagwarantowania niezależności decyzji redakcyjnych;
 - c) czy w przypadku braku koncentracji na rynku mediów strony uczestniczące w koncentracji na rynku mediów pozostaną stabilne gospodarczo oraz czy istnieją możliwe alternatywy zapewniające ich stabilność gospodarczą;
 - d) w stosownych przypadkach, ustalenia zawarte w rocznym sprawozdaniu Komisji na temat praworządności dotyczącym pluralizmu mediów i wolności mediów; oraz

- e) w stosownych przypadkach zobowiązania, które każda ze stron uczestniczących w koncentracji na rynku mediów może podjąć w celu ochrony pluralizmu mediów i niezależności redakcyjnej.
3. Komisja, wspierana przez Europejską Radę Usług Medialnych, wydaje wytyczne dotyczące elementów, o których mowa w ust. 2 lit. a), b) i c).
 4. W przypadku gdy koncentracja na rynku mediów może mieć wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku usług medialnych, zainteresowane krajowe władze lub organ regulacyjny z wyprzedzeniem konsultują się z Europejską Radą Usług Medialnych w sprawie projektu oceny lub projektu opinii.
 5. W terminach, które Europejska Rada Usług Medialnych określi w swoim regulaminie wewnętrznym, sporządza ona opinię na temat projektu oceny lub projektu opinii, o których mowa w ust. 4, uwzględniając elementy, o których mowa w ust. 2, i przekazuje tę opinię zainteresowanym krajowym władzom lub organom regulacyjnym oraz Komisji.
 6. Krajowe władze lub organy regulacyjne, o których mowa w ust. 4, uwzględniają w jak największym stopniu opinię, o której mowa w ust. 5. W przypadku gdy krajowe władze lub organy regulacyjne nie zastosują się do opinii w całości lub części, przedstawiają Europejskiej Radzie Usług Medialnych i Komisji uzasadnienie swojego stanowiska w terminie, który zostanie określony przez Europejską Radę Usług Medialnych w jej regulaminie wewnętrznym.

Artykuł 23

Opinie na temat koncentracji na rynku mediów

1. W przypadku nieprzeprowadzenia oceny lub konsultacji zgodnie z art. 22 Europejska Rada Usług Medialnych, z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji, sporządza opinię na temat wpływu koncentracji na rynku mediów na pluralizm mediów i niezależność redakcyjną, jeżeli dana koncentracja na rynku mediów może mieć wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku usług medialnych. Europejska Rada Usług Medialnych opiera swoją opinię na elementach, o których mowa w art. 22 ust. 2. Europejska Rada Usług Medialnych może zwrócić uwagę Komisji na takie koncentracje na rynku mediów.
2. Bez uszczerbku dla jej uprawnień wynikających z Traktatów Komisja może wydać własną opinię w tej sprawie.
3. Rada i Komisja podają do wiadomości publicznej swoje opinie, o których mowa w niniejszym artykule.

SEKCJA 6

PRZEJRZYSTY I SPRAWIEDLIWY PRZYDZIAŁ ZASOBÓW GOSPODARCZYCH

Artykuł 24

Pomiar odbiorców

1. Dostawcy systemów pomiaru odbiorców zapewniają zgodność swoich systemów pomiaru odbiorców i metod stosowanych w takich systemach z zasadami przejrzystości, bezstronności, inkluzywności, proporcjonalności, niedyskryminacji, porównywalności i weryfikowalności.
2. Bez uszczerbku dla ochrony tajemnic przedsiębiorstwa zdefiniowanych w art. 2 pkt 1 dyrektywy (UE) 2016/943 dostawcy własnych systemów pomiaru odbiorców bez zbędnej zwłoki i bezpłatnie dostarczają dostawcom usług medialnych, reklamodawcom i osobom trzecim upoważnionym przez dostawców usług medialnych i reklamodawców dokładne, szczegółowe, kompleksowe, zrozumiałe i aktualne informacje na temat metody stosowanej w ich systemach pomiaru odbiorców.

Dostawcy własnych systemów pomiaru odbiorców zapewniają, aby metoda stosowana w ich systemach pomiaru odbiorców oraz sposób jej stosowania były poddawane raz w roku niezależnemu audytowi. Na wniosek dostawcy usług medialnych, dostawca własnego systemu pomiaru odbiorców przekazuje informacje na temat wyników pomiaru odbiorców, w tym dane niezagregowane, które to wyniki odnoszą się do treści medialnych i usług medialnych dostarczanych przez tego dostawcę usług medialnych.

Niniejszy ustęp nie ma wpływu na unijne przepisy i zasady w zakresie ochrony danych i prywatności.

3. Krajowe władze lub organy regulacyjne zachęcają dostawców systemów pomiaru odbiorców do sporządzania – wraz z dostawcami usług medialnych, dostawcami platform internetowych, ich organizacjami przedstawicielskimi i wszelkimi innymi zainteresowanymi stronami – kodeksów postępowania lub zachęcają dostawców systemów pomiaru odbiorców do przestrzegania kodeksów postępowania wspólnie uzgodnionych i powszechnie akceptowanych przez dostawców usług medialnych, ich organizacje przedstawicielskie i wszelkie inne zainteresowane strony.

Kodeksy postępowania, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, mają na celu wspieranie regularnego, niezależnego i przejrzystego monitorowania skutecznego osiągania ich celów i przestrzegania zasad, o których mowa w ust. 1, w tym poprzez niezależne i przejrzyste audyty.

4. Komisja, wspierana przez Europejską Radę Usług Medialnych, może wydawać wytyczne dotyczące praktycznego stosowania ust. 1, 2 i 3, z uwzględnieniem w stosownych przypadkach kodeksów postępowania, o których mowa w ust. 3.
5. Europejska Rada Usług Medialnych wspiera wymianę najlepszych praktyk związanych ze stosowaniem systemów pomiaru odbiorców w ramach regularnego dialogu między przedstawicielami krajowych władz lub organów regulacyjnych, przedstawicielami dostawców systemów pomiaru odbiorców, przedstawicielami dostawców usług medialnych, przedstawicielami dostawców platform internetowych oraz innymi zainteresowanymi stronami.

Artykuł 25

Przydział środków publicznych na reklamę państwową oraz na umowy dostawy lub umowy o świadczenie usług

1. Środki publiczne lub inne wynagrodzenia lub korzyści udostępniane, bezpośrednio lub pośrednio, przez organy lub podmioty publiczne dostawcom usług medialnych lub dostawcom platform internetowych na reklamę państwową lub na umowy dostawy lub umowy o świadczenie usług, zawierane z dostawcami usług medialnych lub dostawcami platform internetowych, muszą być przyznawane zgodnie z przejrzystymi, obiektywnymi, proporcjonalnymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami, które są z wyprzedzeniem podawane do wiadomości publicznej za pomocą środków elektronicznych i w sposób przyjazny dla użytkownika, oraz w drodze otwartych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych procedur.

Państwa członkowskie dążą do zapewnienia, aby łączne roczne wydatki publiczne przydzielone na reklamę państwową zostały rozdyskrebowane wśród szerokiego grona dostawców usług medialnych reprezentowanych na rynku, z uwzględnieniem krajowej i lokalnej specyfiki odpowiednich rynków mediów.

Niniejszy artykuł nie ma wpływu na udzielanie zamówień publicznych i koncesji na podstawie unijnych przepisów dotyczących zamówień publicznych ani na stosowanie unijnych zasad pomocy państwa.

2. Organy lub podmioty publiczne podają co roku do wiadomości publicznej za pomocą środków elektronicznych i w sposób przyjazny dla użytkownika informacje o swoich wydatkach publicznych na reklamę państwową. Takie informacje obejmują co najmniej:
 - a) nazwy prawne dostawców usług medialnych lub dostawców platform internetowych, od których zakupiono usługi;

- b) w stosownych przypadkach nazwy prawne grup biznesowych, do których należą dostawcy usług medialnych lub dostawcy platform internetowych, o których mowa w lit. a); oraz
- c) całkowitą wydaną kwotę roczną oraz roczne kwoty wydane na każdego dostawcę usług medialnych lub dostawcę platformy internetowej.

Państwa członkowskie mogą zwolnić władze szczebla niższego niż krajowy w przypadku jednostek terytorialnych liczących poniżej 100 000 mieszkańców oraz jednostki kontrolowane bezpośrednio lub pośrednio przez takie władze szczebla niższego niż krajowy z obowiązków określonych w akapicie pierwszym lit. b).

- 3. Krajowe władze lub organy regulacyjne lub inne właściwe niezależne władze lub organy w państwach członkowskich, na podstawie informacji wymienionych w ust. 2, monitorują przydział wydatków na reklamę państwową dla dostawców usług medialnych i dostawców platform internetowych i co roku składają sprawozdania na ten temat. Te sprawozdania roczne podaje się do wiadomości publicznej w łatwo dostępny sposób.

Aby ocenić kompletność informacji na temat reklamy państwowej udostępnionych zgodnie z ust. 2, krajowe władze lub organy regulacyjne lub inne właściwe niezależne władze lub organy w państwach członkowskich mogą zwrócić się do tych organów lub podmiotów publicznych, o których mowa w akapicie pierwszym ust. 2, o przekazanie dalszych informacji, w tym bardziej szczegółowych informacji dotyczących stosowania kryteriów i procedur, o których mowa w ust. 1.

W przypadku gdy monitorowaniem, oceną i sprawozdawczością zajmują się inne właściwe niezależne władze lub organy w państwach członkowskich, należy je informować one krajowe władze lub organy regulacyjne.

Rozdział IV

Przepisy końcowe

Artykuł 26

Monitorowanie

1. Komisja zapewnia, aby wewnętrzny rynek usług medialnych, w tym ryzyka dla jego funkcjonowania oraz postępy w jego funkcjonowaniu, były niezależnie i nieustannie monitorowane („monitorowanie”). Ustalenia z tego monitorowania stanowią przedmiot konsultacji z Europejską Radą Usług Medialnych i są przedstawiane Komitetowi Kontaktowemu i z nim omawiane.
2. Komisja, w porozumieniu z Europejską Radą Usług Medialnych, określa kluczowe wskaźniki wydajności na potrzeby monitorowania, zabezpieczenia metodologiczne dotyczące ochrony obiektywności monitorowania oraz kryteria wyboru naukowców na potrzeby monitorowania.
3. Monitorowanie obejmuje:
 - a) szczegółową analizę rynków mediów we wszystkich państwach członkowskich, w tym w odniesieniu do poziomu koncentracji mediów oraz ryzyka zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje;
 - b) przegląd i perspektywiczną ocenę funkcjonowania wewnętrznego rynku usług medialnych jako całości, w tym w odniesieniu do wpływu platform internetowych;

- c) przegląd zagrożeń dla pluralizmu mediów i niezależności redakcyjnej dostawców usług medialnych w przypadku gdy mogą one wpływać na funkcjonowanie rynku wewnętrznego;
 - d) przegląd środków podjętych przez dostawców usług medialnych w celu zagwarantowania niezależności decyzji redakcyjnych;
 - e) szczegółowy przegląd ram i praktyk w zakresie przydziału środków publicznych na reklamę państwową.
4. Monitorowanie przeprowadza się corocznie. Wyniki monitorowania, w tym metody i dane wykorzystywane na potrzeby monitorowania, są podawane do wiadomości publicznej i co roku przedstawiane Parlamentowi Europejskiemu.

Artykuł 27

Ocena i sprawozdawczość

1. Do dnia ... [51 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia], a następnie co cztery lata, Komisja przeprowadza ocenę niniejszego rozporządzenia i przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.
2. W pierwszej takiej ocenie, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja zbada w szczególności skuteczność funkcjonowania sekretariatu Europejskiej Rady Usług Medialnych, o którym mowa w art. 11, w tym w odniesieniu do adekwatności zasobów w stosunku do wykonywanych przez niego zadań.

3. Na potrzeby ust. 1 i na wniosek Komisji państwa członkowskie i Europejska Rada Usług Medialnych przesyłają jej odpowiednie informacje.
4. Dokonując ocen, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja uwzględnia:
 - a) stanowiska i ustalenia Parlamentu Europejskiego, Rady oraz innych stosownych organów lub źródeł;
 - b) wyniki odpowiednich dyskusji prowadzonych na właściwych forach;
 - c) stosowne dokumenty sporządzone przez Europejską Radę Usług Medialnych;
 - d) ustalenia z monitorowania, o którym mowa w art. 26.
5. Do sprawozdań, o których mowa w ust. 1, może zostać dołączony w stosownych przypadkach wniosek w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 28
Zmiany w dyrektywie 2010/13/UE

W dyrektywie 2010/13/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 30b;
- 2) odesłania do art. 30b dyrektywy 2010/13/UE odczytuje się jako odesłania do art. 13 ust. 1 lit. c) niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 29

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia ... [15 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia]. Jednakże:

- a) art. 3 stosuje się od dnia... [6 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia];
- b) art. 4 ust. 1 i 2, art. 6 ust. 3 oraz art. 7–13 i art. 28 stosuje się od dnia ... [9 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia];
- c) art. 14–17 stosuje się od dnia ... [12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia];
- d) art. 20 stosuje się od dnia ... [36 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia].

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca